

Міністерство освіти і науки України
Одеський Національний Технологічний Університет
Кафедра туристичного бізнесу та рекреації

**Міжкафедральна (міжуніверситетська) комплексна
кваліфікаційна робота бакалавра**

Тема: Розвиток туристично-рекреаційного комплексу Одеської області на
прикладі Маяківської територіальної громади

Головний керівник кваліфікаційної роботи бакалавра

Д.є.н., проф., кафедра ТБ та Р

(посада, кафедра)

(підпис)

Добрянська Н.А.

(прізвище, ініціали)

Тема індивідуальної кваліфікаційної роботи бакалавра: Розробка та
просування екологічного туру на базі Нижньодністровського національного
природного парку

Керівники кваліфікаційної роботи бакалавра

К.т.н., доц. кафедри ТБ та Р

Ліганенко М. Г.

К.т.н. доц., кафедра ТБ та Р

(посада, кафедра)

(підпис)

Трішин Ф. А.

(прізвище, ініціали)

Розробила

242 – «Туризм», кафедра ТБ та Р

(спеціальність, кафедра)

(підпис)

Варшкевич П. М.

(прізвище, ініціали)

Кваліфікаційна робота допускається до захисту

Рішення кафедри від 01.06.2023р., протокол №10

Завідувач кафедри ТБ та Р _____ Наталя ДОБРЯНСЬКА

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет	<u>Технології вина та туристичного бізнесу</u>
Кафедра	<u>Туристичного бізнесу та рекреації</u>
Ступінь вищої освіти	<u>Бакалавр</u>
Спеціальність	<u>242 Туризм</u>
Освітня програма	<u>Міжнародний туризм</u>

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав.кафедри ТБ та Р
Наталя ДОБРЯНСЬКА

2023 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Варшкевич Поліни Максимівни

1. Тема роботи: Розробка та просування екологічного туру на базі Нижньодністровського національного парку затверджена наказом по університету від «23» лютого 2023 р. №80-03.
2. Термін задачі здобувачем закінченої роботи «01» червня 2023 р.
3. Вихідні дані до роботи: методичні вказівки, підручники, навчальні посібники, законодавчі та нормативні акти, первинні документи, звіти туристичних підприємств, статистична звітність.
4. Перелік питань, котрі необхідно розробити:
РОЗДІЛ 1 Характеристики екологічних турів, специфіка їх організації
РОЗДІЛ 2 Міжнародний досвід у створенні еко-турів
РОЗДІЛ 3 Розробка та просування екологічного туру до Нижньодністровського національного природного парку
5. Перелік графічного матеріалу: Презентація (20 слайдів), 3 таблиці, 30 рисунків.
6. Консультанти по роботі із зазначенням розділів роботи (для кваліфікаційної роботи бакалавра):

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Розділ 3	Ліганенко М. Г.	 23.02.2023	 01.06.2023

7. Дата видачі завдання 23.02.2023

Керівники

Ліганенко М. Г.

_____Трішин Ф. А.

Завдання прийняла до виконання

Варшкевич П. М.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи бакалавра	Термін виконання етапів роботи
1.	Пошук об'єкту дослідження, обґрунтування теми кваліфікаційної роботи бакалавра та погодження з керівником	22.02.2023
2.	Затвердження плану кваліфікаційної роботи. Вивчення літературних джерел	01.03.2023
3.	Виконання першого розділу кваліфікаційної роботи бакалавра	31.03.2023
4.	Виконання другого розділу кваліфікаційної роботи бакалавра. Написання тез, виступ на конференції	30.04.2023р.
5.	Виконання третього розділу кваліфікаційної роботи бакалавра	20.05.2023
6.	Оформлення кваліфікаційної роботи бакалавра. Написання висновків, укладання списку використаних джерел, робота над презентацією до захисту, перевірка на наявність плагіату	30.05.2023
7.	Одержання рецензії	31.05.2023
8.	Захист кваліфікаційної роботи бакалавра	01.06.2023

Здобувачка

Варшкевич П. М.

Керівники

Ліганенко М. Г.

_____Трішин Ф. А.

Несу відповідальність за ідентичність електронного та друкованого варіантів кваліфікаційної роботи, даю згоду на обробку персональних даних та не заперечую проти розміщення кваліфікаційної роботи на офіційних web-ресурсах ОНТУ.

Підтверджую, що в кваліфікаційній роботі відсутні порушення норм академічної доброчесності.

Здобувач-дипломник Варшкевич Поліна Максимівна

АНОТАЦІЯ

до кваліфікаційної роботи бакалавра

Метою виконання роботи є розробка та просування екологічного туру на базі Нижньодністровського національного природного парку.

Об'єктом аналізу, узагальнень і дослідження виступають джерела інформації про екологічні тури.

Завданням роботи передбачено:

- проаналізувати, згрупувати інформацію, статистичні дані, дослідити туристичний потенціал Одеської області для просування екологічних турів;
- вивчити передумови розвитку екологічних турів;
- розробити екологічний тур до Нижньодністровського національного парку, описати детальну програму, розробити технологічну карту, маршрут та розрахунок вартості туру.

За результатами виконаної роботи сформульовані шляхи покращення організації та просування екологічних турів на базі Нижньодністровського національного природного парку.

Одержані результати можуть бути використані в практичній діяльності суб'єктів туристичного бізнесу.

Рік захисту роботи – 2023.

Апробація роботи: Варшкевич П. М. Розвиток велокультури в Україні – кращі практики / Одеський національний технологічний університет, наукова конференція здобувачів вищої освіти 28-30 березня 2023 року (науковий керівник Ліганенко М.Г.)

THE SUMMARY

for bachelor's qualification work

The purpose of the work is to develop and promote an ecological tour on the basis of the Nizhny Dniester National Nature Park.

Sources of information about ecological tours and the Nizhny Dniester Park are the object of analysis, generalizations and research.

The task of the work is:

- to analyze, group information, statistical data, investigate the tourist potential of the Odesa region for the promotion of ecological tours;
- to study the prerequisites for the development of ecological tours;
- to create an ecological tour to the Nizhny Dniester National Park, describe a detailed program, develop a technological map, route and calculation of the cost of the tour.

Based on the results of the work performed, ways to improve the organization and promotion of ecological tours on the basis of the Nizhny Dniester National Nature Park were formulated.

The obtained results can be used in the practical activities of tourism business entities.

The year of bachelor's qualification work protection is 2023.

Approbation of the work: Varshkevich P. M. Development of cycling culture in Ukraine – best practices / Odesa National University of Technology, scientific conference of higher education applicants March 28-30, 2023 (research supervisor Liganenko Margaryta).

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА ЕКОЛОГІЧНИХ ТУРІВ, СПЕЦИФІКА ЇХ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	9
1.1 Поняття екологічного туризму в системі ринку туристичних послуг.....	9
1.2 Екологічні тури та специфіка їх організації	10
1.3 Проблеми екологічного туризму	12
1.4 Міжнародні практики організації еко-турів... ..	14
Висновки до 1 розділу	16
РОЗДІЛ 2. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД У СТВОРЕННІ ЕКО- ТУРІВ.....	17
2.1 Дослідження досвіду країн ЄС у створенні екологічних турів... ..	17
2.2 Визначення привабливості еко-турів для українських та іноземних туристів.....	22
Висновки до 2 розділу	30
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА ТА ПРОСУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРУ ДО НИЖНЬОДНІСТРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ... ..	31
3.1 Основна інформація щодо екологічного туризму.....	31
3.2 Формування туристичного продукту та його просування на ринку.....	34
3.3 Розробка програми та організація екологічного туру.....	51
Висновки до 3 розділу	55
ВИСНОВКИ.....	56
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	58
ДОДАТКИ.....	62

ВСТУП

Актуальність теми. Екологічний туризм допомагає не тільки у вирішенні багатьох екологічних проблем, властивих конкретному регіону, а й розвиває соціально активну особу, яка буде дбати про збереження довкілля та взагалі всього, що її оточує. На сьогоднішній день важливо не забувати про екологію України, бо вона потерпає від нападів російської армії. Потрібно всіма зусиллями намагатися рятувати її, щоб наша земля не перетворилась на пустелю, а має стати розвиненою європейською країною. Тому варто створювати більше екологічних турів, залучати більше людей, тому що це дасть змогу отримати фінансове забезпечення для розвитку, утриманню та зберіганню природних територій, та й українці свідомо почнуть вести себе більш екологічно до природи та з повагою відноситися до навколишнього середовища.

Метою роботи є узагальнення особливостей організації екологічного туризму та розробка туру до Нижньодністровського національного природного парку.

Мета роботи зумовила вирішення взаємопов'язаних завдань, а саме:

1. дослідити базис щодо організації екологічного туризму;
2. визначити особливості міжнародного досвіду у розвитку екотуризму;
3. дізнатися специфіку організації туристичних екологічних турів до Нижньодністровського національного природного парку;
4. проаналізувати потреби споживачів, на основі отриманої інформації визначити цільову аудиторію;
5. розробити екологічний тур до Нижньодністровського НПП;
6. описати детальну програму, маршрут та розрахунок вартості туру.

Об'єктом даної роботи є вивчення системи екологічного туризму.

Предметом кваліфікаційної роботи бакалавра є екологічний тур на базі Нижньодністровського національного природного парку.

У процесі виконання кваліфікаційної роботи використовувалися такі прийоми і методи дослідження:

1. Підбір і аналіз навчально-методичної літератури з даної теми;
2. Моніторинг Інтернет - ресурсів;
3. Системний підхід (використовувався з метою узагальнення отриманих результатів і виявлення їх логічного взаємозв'язку);
4. Анкетування (соціологічне опитування з метою визначення потреб туристів та їх обізнаності щодо екологічних турів);
5. Аналіз статистичних даних.

Інформаційну базу дослідження становили Українська асоціація з екологічного туризму, статистична інформація World Tourism Organization (UNWTO), Світової ради з подорожей та туризму, а також наукові праці за проблематикою дослідження, матеріали міжнародних науково-практичних конференцій та семінарів, статистичні та аналітичні матеріали Державної служби статистики України, результати особистих розрахунків та спостережень автора.

Практичне значення отриманих результатів полягає у застосуванні результатів дослідження у практичній діяльності підприємств сфери туризму щодо удосконалення та створення екотурів у Нижньодністровський НПП.

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (33 найменування). Загальний обсяг дипломної роботи становить 84 сторінки комп'ютерного тексту. Основний зміст викладено на 61 сторінці. Робота містить 3 таблиці, 30 рисунків.

Апробація роботи: Варшкевич П. М. Розвиток велокультури в Україні - кращі практики / Одеський національний технологічний університет, наукова конференція здобувачів вищої освіти 28-30 березня 2023 року (науковий керівник Ліганенко М.Г.)

РОЗДІЛ 1

ХАРАКТЕРИСТИКА ЕКОЛОГІЧНИХ ТУРІВ, СПЕЦИФІКА ЇХ ОРГАНІЗАЦІЇ.

1.1 Поняття екологічного туризму в системі ринку туристичних послуг.

Екологічний туризм – це форма туризму, яка покликана зберігати природу та принципи сталого розвитку. Вона орієнтована на збереження дикої природи, зниження впливу людей на довкілля та насолоду від природи в її первісному вигляді. Екологічні тури включають в себе такі види відпочинку, як еко-трекінг, еко-кемпінг, еко-тури, еко-спостереження за дикою природою, водні екскурсії та інші.

Екологічний туризм, також відомий як екотуризм або екотуризм, є формою туризму, яка спрямована на збереження природи, культурної спадщини та сталий розвиток місцевих громад. Цей вид туризму наголошує на взаємодії відвідувача з природою, екологічно відповідальному ставленні та місцевих культурних цінностях.[1]

Ринок туристичних послуг – це можливість запропонувати туристичні послуги. У ці пропозиції входять туристичні товари, послуги, надання яких можливе тільки при повному розвитку туристичної інфраструктури.

У системі ринку туристичних послуг екотуризм є ланкою задоволення попиту на стійкі та екологічно чисті форми дозвілля. Він пропонує відвідувачам не лише можливість насолоджуватися природною красою та унікальними екосистемами, а й брати активну участь у збереженні цих природних ресурсів.

Екотуризм базується на принципах сталого розвитку, екологічної свідомості та місцевого самоврядування. Його розвиток вимагає співпраці між зацікавленими сторонами, такими як державні установи, туристичні компанії, місцеві громади та некомерційні організації. [2]

Деякі аспекти еко-туризму на ринку туристичних послуг:

1. Зростання попиту: Інтерес до екотуризму значно зріс за останні кілька років. Туристи стали більш стурбовані екологічністю, екологічною обізнаністю та відповідальними подорожами. За даними Всесвітньої туристичної організації (UNWTO)[3], попит на екотуризм зростає;
2. Розвиток зеленої сертифікації: багато країн і регіонів впроваджують стандарти зеленої сертифікації та програми для сприяння розвитку екотуризму. Наприклад, сертифікати якості Green Globe, Green Key, EU Ecolabel [4] тощо дозволяють туристичним підприємствам продемонструвати свою екологічну придатність і привабливість для туристів;
3. Запровадження сталого управління: Уряд та місцева влада активно сприяють сталому розвитку екотуризму. Вони розробляють правила, положення та політику для захисту природних ресурсів, культурної спадщини та забезпечення позитивного впливу туризму на місцеві громади;
4. Роль туристичних компаній: Туроператори, турагентства та готелі впроваджують заходи з охорони навколишнього середовища та надають екологічно чисті туристичні послуги. Вони активно співпрацюють з місцевими громадами та некомерційними організаціями, щоб забезпечити сталість і зберегти природні та культурні цінності.

1.2 Проблеми екологічного туризму.

Розвиток екотуризму хоч і є «новим» видом туризму, але передбачає за собою ряд проблем, таких як:

1. Планування туристичної діяльності на природних територіях. Хоча екотуризм і передбачає за собою діяльність людини на природній території, проте ми торкнемося того, що, на жаль, навіть екологічна

діяльність людей, хоч і з меншим негативним впливом, все одно погано впливає на довкілля;

2. Переробка та видалення відходів, які пов'язані з людською діяльністю, що можуть призвести до забруднення повітря, води, ґрунту;
3. Екологічна освіта подорожуючих являється важливою частиною, про яку організатори туру не повинні забувати та проінформувати туристів, як варто себе поводити у місцевості, які мають бути правила поведінки;
4. Навантаження на природні об'єкти. З часом, коли екотуризм домігся більшого розвитку, то проблемою починає ставати перенавантаження на природних об'єктах з великим напливом туристів та може знижуватися якість туристичних територій.

Саме тому варто провести ряд організаційних заходів, які б допомогли уникнути проблем в розвитку екологічного туризму, такі як:

- Розробити нормативно-технічні та нормативно-правові документи щодо регулювання необхідних природоохоронних витрат для запобігання негативного впливу на екологічний стан територій рекреаційного природокористування;
- Встановити жорсткіші норми щодо викидів шкідливих речовин з транспортних засобів, виробничих і громадських об'єктів, розташованих у зонах відпочинку та поблизу них, запровадити систему економічних заходів контролю за їх впливом на довкілля;
- Провести економічне обґрунтування всіх витрат на природоохоронні заходи та визначити джерела фінансування;
- Розпочати будівництво та введення в експлуатацію заводів з комплексної екологічної переробки відходів (дану систему ще не практикують в Україні). [5]

Організатори при розробці та просуванні своїх екотурів повинні звернути увагу на те, щоб пропагувати серед місцевого населення та подорожуючих

ідею рівності всіх культур та права існування кожної з них, турфірми мають ознайомлюватися самі та своїх туристів щодо історії, культури, правил поведінки в місцевості в яку відправляють групу відпочиваючих, зацікавити їх через відродження місцевого ремесла, традицій, звичаїв, надати місцевим жителям права на урегулювання того, як і що пропонувати туристам з їхньої культури.

1.3 Екологічні тури та специфіка їх організації.

Як зазначає міжнародний сайт «The International Ecotourism Society», то екологічний туризм – це об'єднання охорони природи, спільнот і екологічних подорожей. Це означає, що ті, хто впроваджує, бере участь і продає екотуристську діяльність, повинні прийняти наступні принципи екотуризму:

1. Мінімізувати фізичні, соціальні, поведінкові та психологічні впливи;
2. Розвивати екологічну та культурну свідомість і повагу;
3. Забезпечити позитивні враження як для відвідувачів, так і для господарів;
4. Забезпечити пряму фінансову вигоду для збереження;
5. Створити фінансову вигоду як для місцевого населення, так і для приватного бізнесу;
6. Подарувати відвідувачам незабутні інтерпретаційні враження, які допоможуть підвищити чутливість до політичного, екологічного та соціального клімату приймаючої країни;
7. Проектувати, будувати та експлуатувати об'єкти з низьким рівнем впливу;
8. Визнати права та духовні переконання корінних народів у вашій громаді та працювати в партнерстві з ними для розширення можливостей. [6]

Туризму завжди приділялася велика кількість уваги, він включав у собі і оздоровчий, і спортивний, і пізнавальний і т.п. туризм, але конкретно на «екотуризм» майже ніколи не звертали увагу.

Однією з головних причин для виникнення екологічного туризму це збільшення навантаження масового туризму на культурно-історичні та природні ресурси. І виник він в США та деяких країнах Європи у 1970-х роках минулого століття.

Основною метою цього «нового» виду туризму є зробити мінімум негативного впливу природне середовище, побудувати дружні стосунки між людиною та природою, а також виховати в людині відповідальність за долю довкілля. [7]

Організація екологічних турів вимагає особливої уваги до дотримання принципів екології та збереження навколишнього середовища. Через це екотури мають свою специфіку організації, яка відрізняє її від інших видів туризму, наприклад:

1. По-перше, це екологічний рівень обслуговування. Тобто, це означає, що при подорожі, повинно бути мінімум негативного впливу на довкілля, зокрема це використовувати багаторазові матеріали, уникнути викидів відходів та зменшити користування водними ресурсами;
2. Вибір місця є важливим елементом при організації екотуру. Такі місця повинні мати правильний ступінь розвитку інфраструктури, не забруднювати природне середовище та бути добре доступними для туристів;
3. При розробці маршруту туру треба враховувати місцеві умови, екологічну безпеку, інформування туристів про правила поведінки у тій чи іншій місцевості відпочинку;
4. Вибір транспорту повинен бути такий, що принесе мінімум шкоди природньому середовищу. Наприклад, це можуть бути пішохідні або веломаршрути для туристів, що стане екологічним підходом для розробки маршруту туру;
5. Місця для відвідування. Організатори мають звернути увагу при розробці та просуванні екологічних турів на відвідування національних природних парків, заповідників, ботанічних садів та інших унікальних місць, де

туристи матимуть змогу побачити та стати частиною природного біорізноманіття. [8]

1.4 Міжнародні практики організації еко-турів.

Загалом можна говорити про декілька тенденцій сучасного розвитку екотуризму, визначених Всесвітньою туристичною організацією (UNWTO):

1. Туризм став однією з найбільш глобалізованих видів економічної діяльності. Кількість відвідувачів природоохоронних територій у всьому світі зросла настільки, що потенційна шкода, яку вони можуть завдати природним комплексам, починає викликати серйозне занепокоєння.

Водночас зрозуміло, що за належної організації туризм може забезпечити реальну фінансову підтримку збереження природи та додати цінність тим природним територіям, які необхідно зберегти в первозданному вигляді. Експерти в галузі навколишнього середовища починають інвестувати в багато досліджень, щоб змусити туризм «працювати» на збереження природи;

2. Зрозуміло, що успіх природоохоронних заходів, заснованих виключно на «заборонних» заходах, немислимий, особливо якщо ці заходи спрямовані на інтереси місцевого населення;

3. Пріоритети туристів змінюються. Все більше людей, особливо в розвинених країнах, починають виїжджати з міст на відносно незайману природу. Попитом користуються активні та пізнавальні тури, на противагу традиційному "пляжно-курортному" відпочинку. [9]

Світовий досвід розвитку екотуризму є дуже різноманітним і залежить від країн та регіонів, де він розвивається.

Наприклад, Коста-Рика вважається у світі однією з найкращих країн для екологічного туризму, бо країна багата на національні парки та заповідники. Також Коста-Рика має спеціальні екологічні заповідники, які пропонують різноманітні екскурсії та активності для подорожуючих.[10]

Така країна як Нова Зеландія також багата на різноманіття флори та фауни, і має можливість запропонувати туристам займатися екотуризмом на воді, через те що країну оточує океан, та велика наявність річок і озер.[11]

В Норвегії багато уваги приділяється збереженню природи та підтримці сталих екологічних практик у туризмі. В країні існують національні парки, заповідники та природні пам'ятки, які забезпечують місцеву біорізноманітність та надають можливості для екологічного туризму. Крім того, Норвегія активно просуває сталий туризм через свою програму Ecotourism Norway, яка сертифікує готелі та туроператорів з урахуванням їхнього впливу на довкілля.[12]

Парки Канади - це мережа національних парків та заповідників, яка забезпечує збереження біорізноманіття та культурної спадщини Канади, а також пропонує можливості для екотуризму. Більшість парків пропонують програми знайомства з дикою природою, екологічні екскурсії та можливості ночувати в наметах або кемпінгах. Наприклад, є така організація як Canadian Ecotourism Services, яка працює з туристичними групами корінних народів, зокрема, для просування масового туризму, приділяючи особливу увагу збереженню та повазі культури.[13]

Тобто з цих прикладів можна зрозуміти, що міжнародний досвід розвитку екологічного туризму в рази більше та краще розвинений, ніж це можна помітити в Україні.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

Екологічний туризм – це такий вид туризму, коли туристи виїжджають за межі великих, шумних міст до мальовничих, спокійних, приваблюючих рекреаційних територій, аби насолодитися красою природи та приймати участь у різних заходах щодо її збереження.

Екологічний туризм можна вважати одним з нових видів туризму, який тільки починає набирати обороти та свій шлях у подальшому розвитку.

Екодіяльність передбачає у собі подарувати нові емоції та враження для туристів, допомогти збереженню навколишнього середовища, особливо фінансово, дати людям нові знання та як себе поводити у спеціально відведених природних місцевостях.

Якщо порівнювати міжнародний та український досвід у розвитку еко-туризму, то різниця відчутна. І не можна приховувати, що Україна досить так відстає від інших країн. Проте це може допомогти у тому, щоб українські турагенства вивчали міжнародний досвід, щось запозичували та вдосконалювали, і виносили як, і на український, так і на міжнародний ринки.

РОЗДІЛ 2.

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД У СТВОРЕННІ ЕКО-ТУРІВ.

2.1 Дослідження досвіду країн ЄС у створенні екологічних турів.

Багато європейських країн активно розвивають екологічний туризм, приділяючи значну увагу збереженню природного резервуару, розбудовуванню екологічних готелів/кемпінгів та стежок для туристів. Та й взагалі, у країнах Європи люди стали більш зацікавлені у екологічних турах та як вони впливають на навколишнє середовище.

Такими способами, як розбудовування екоготелів, створення більшої кількості природних парків, заповідників та багато інших природоохоронних територій, розробка еко-маршрутів для туристів, які можуть насолодитися мальовничими краєвидами, спостерігати за дикою природою, також можна займатися розбудовкою екологічних господарств та залучити місцеве населення до процесу розвитку екологічного туризму. Що допомагатиме значно підіймати економіку країни, залучати більшу кількість нових туристів.

Нижче будуть наведені приклади розвитку еко-туризму у країнах Європи:

1. Швеція – це та країна, яка має у собі велику кількість національних природних парків та заповідників, де відвідувачі можуть злитися з природою в одне ціле. Катання на велосипеді у Швеції допоможе туристам швидше ознайомитися із приголомшливою красою країни та відвідати місця із прекрасними пейзажами, які не розчарують. Головне, про що не можна забувати, так це й про велику кількість екоготелів для туристів. Можна заночувати й в звичайному готелі, але повне злиття з природою – це зовсім інші відчуття. Туристи можуть обрати те, що їм буде більше до смаку: чи сімейну еко-ферму, або кемпінги, або глемпінги, і т.п.;[14]
2. У Норвегії також є значна кількість національних природних парків та заповідників для відвідування. Для туристів є такі пропозиції

екологічного туризму, як відвідування еко-ферм, катання на собачих упряжках, катання на каяках, походи в гори та проживання в готелях, які знаходяться в дуже захопливих місцях;[15]

3. Швейцарія є прикладом країни, яка привертає увагу до сталого туризму та екологічного туризму. Країна має розгалужену мережу еко-туристичних шляхів, де туристи можуть насолоджуватися природою, включаючи гірські прогулянки та катання на велосипеді. За допомогою швейцарського сайту як myswitzerland.com можна знайти тури до вашого смаку. Це можуть бути походи/прогулянки у горах, по воді, у швейцарських національних природних парках, сімейні походи. На цьому ж сайті можна знайти безліч різноманітних походів через природні парки (обрати час, кілометраж, кількість днів на свій смак) і побачити всю красу, що пропонує для туристів країна;[16]
4. Ірландія. Цю країну можна назвати «зеленою країною», тому що куди не поглянеш, всюди прекрасно и зелено. Великі поля, гора, море, океан, парки з тваринами – це все описує саме Ірландію. Тут можна знайти найбільший у Європі парк «Фенікс парк», де можна годинами гуляти, кататися на велосипедах/самокатах, робити пікнік, а найголовніше взяти із собою побільше смаколиків, щоб нагодувати друзів цього парку – оленів, яких ще можна и погладити, зробити фото/відео на пам'ять та залишити для себе велику кількість спогадів. Для екологічного туризму це в самий раз, як і відвідування різноманітних мис, бухт, пляжів, скель (відомі Скелі Мохера).[17]

Тобто, хоча б з прикладу цих країн можна помітити, що розвиток екологічного туризму у Європі стрімко йде вгору та має всі можливості для подальшого росту. І на мою думку, Україна має дивитися на те, як інші країни досягають успіху у цій сфері, щось запозичувати, вносити свої правки, придумувати нові впровадження для розвитку екотуризму у нашій країні. Те, що зможе допомогти підійняти економіку та зацікавить не тільки українців, а ще й іноземців відвідувати приголомшливі місця України,

особливо коли закінчиться російсько-українська війна. Хоча у деяких місцевостях буде зберігатися небезпека для їх відвідування, проте можна розвивати природні території, парки, заповідники і т.п., які не зазнали ніякої шкоди. Спочатку розвинути те, що вже в нашій країні є, а коли в подальшому майбутньому буде більш високе фінансування, то вже привести і до ладу природні території, що зазнали шкоди внаслідок російської агресії і залучати туристів допомагати зберегти наше прекрасне навколишнє середовище.

Розглянемо нижче аналіз міжнародного та українського досвіду розвитку екотуризму через SWOT-аналіз (сильні, слабкі сторони, можливості та загрози): [18]

Таблиця 2.1.1 SWOT-аналіз міжнародного аспекту розвитку екотуризму:

Сильні сторони:	Слабкі сторони:
1. Підвищення усвідомленості про значення охорони природи та збереження біорізноманіття.	1. Перевантаження екологічно чутливих територій через збільшення туристичного потоку.
2. Створення нових можливостей для розвитку економіки та збільшення доходів населення в екологічно чистих регіонах.	2. Руйнування природних екосистем та знищення біорізноманіття внаслідок недбалого поведіння туристів та відвідувачів.
3. Збільшення відвідування природних заповідників, національних парків та інших територій з високим природоохоронним статусом.	3. Висока вартість екотуризму для більшості людей, що обмежує доступність цієї форми туризму.
4. Залучення інвестицій у розвиток інфраструктури та охорону природи.	4. Відсутність ефективної системи моніторингу та контролю за розвитком екотуризму.
	5. Залежність від кліматичних умов та природних катастроф, що

<p>5. Розвиток нових форм туризму, що сприяють збереженню дикої природи та екосистем.</p>	<p>може призвести до зниження популярності екотуризму.</p>
<p>Можливості:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток нових форм екотуризму, таких як екофестивалі та екоподорожі; 2. Підвищення якості екотуристичних послуг завдяки збільшенню кількості сертифікованих екотуристичних компаній; 3. Розвиток транспортної інфраструктури для зменшення впливу туризму на навколишнє середовище; 4. Підтримка місцевих ініціатив та розвитку місцевої економіки. 	<p>Загрози:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зростання кількості туристів може привести до збільшення відходів та негативного впливу на природне середовище; 2. Негативний вплив туристів на довкілля та культурні цінності регіону; 3. Зміна клімату та екологічних умов в деяких регіонах; 4. Вплив масового туризму на екосистеми та природні ресурси.

В даній таблиці 2.1.1 аналізу міжнародного досвіду у розвитку екологічного туризму можна побачити, що впринципі такий вид туризму має багато позитивних сторін, підтримку щодо його розвинення в подальшому. Тобто, наші іноземні друзі приділяють немалу увагу для підтримання по-перше, економіки країни, та розвитку місцевого і не тільки населення. Але треба буде і звертати увагу, що деякі туристичні території мають велику кількість прихильників, тому потрібно заподіяти деякі заходи, аби зменшити прилив туристів, щоб не перенасичувати території та не зіпсувати їх.

Таблиця 2.1.2 SWOT-аналіз українського аспекту розвитку екотуризму:

<p>Сильні сторони:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Природні багатства: Україна має багату природну спадщину, таку як Карпати, Кримські гори, Дніпро та Чорне море, що приваблює туристів з усього світу; 2. Культурна спадщина: Україна має багату історію та культуру, що створює можливості для культурно-екологічних турів; 3. Розвинута інфраструктура: В Україні розвинена мережа готелів, ресторанів та інших туристичних послуг, що сприяє розвитку екотуризму; 4. Потенційність розвитку: Зараз екотуризм в Україні розвивається дуже повільно, що вказує на потенційні можливості розвитку цієї сфери. 	<p>Слабкі сторони:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Недостатній рівень інформованості: Більшість туристів не знають про можливості екотуризму в Україні та не мають досвіду з такого роду туризмом; 2. Недостатня увага до екологічних аспектів: Більшість туристичних підприємств не звертає достатню увагу на збереження природи та зменшення негативного впливу на довкілля; 3. Необхідність розвитку інфраструктури: Деякі регіони України мають погану інфраструктуру для туризму, що створює перешкоди для розвитку екотуризму; 4. Економічні труднощі: Екотуризм в Україні є досить дорогим видом туризму для більшості туристів, що може зменшувати його привабливість.
<p>Можливості:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток екотуризму може стати новим джерелом доходу для малої і середньої підприємницької 	<p>Загрози:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Негативний вплив масового туризму на навколишнє середовище та забруднення природних ресурсів;

<p>діяльності та сприяти розвитку регіонів;</p> <p>2. Використання екотуризму як інструменту збереження природних ресурсів та біорізноманіття;</p> <p>3. Розвиток екотуризму може сприяти залученню іноземних інвестицій в туристичну інфраструктуру.</p>	<p>2. Конкуренція з інших країн, які також пропонують екотуризм;</p> <p>3. Необхідність великих інвестицій у розвиток екотуризму та його інфраструктури.</p> <p>4. Негативний вплив російської агресії</p>
---	--

На жаль, український досвід у розвитку екологічного туризму не сильно має чим порадувати. Бо, по-перше, даний вид туризму являється новим, тому можна вважати, що все тільки починається, проте туристичні компанії та самі туристи ще недостатньо зацікавлені у цьому виді туризму, люди мало що знають про те, як потрібно себе поводити на тій чи іншій рекреаційній території, що може загрожувати тим самим територіям бути знищеними/забрудненими. З часів пандемії коронавірусу, коли можливість подорожувати різними країнами була тимчасово заборонена, то людям потрібно було десь подорожувати, тому починали виїжджати за межі своїх великих міст у села для відпочинку. Але все одно великого розвитку не передбачилось.

2.2 Визначення привабливості еко-турів для українських та іноземних туристів.

Чим же може приваблювати екологічний туризм людей? По-перше, це відвідування тих природних територій, на які менше всього вплинули люди. По-друге, можна різноманітно та весело проводити свій вільний час на природі. [19]

В Україні завжди було так, що якщо хочеш виїхати відпочити на природу, то треба їхати далеко за місто у села, на дачі. Такого досвіду ми не спостерігаємо за кордоном. Питання чому ж так? А тому, що у країнах Європи на це все дивляться інакше, і якщо люди хочуть поїхати відпочити, то не обов'язково виїжджати кудись далеко. Можна приїхати у якийсь мальовничий парк, який знаходиться у центрі міста, спокійно кататися на велосипедах, погодувати тварин, які там живуть, влаштувати міні-пікнік та не забути після себе все прибрати.

Із власного досвіду проживання за кордоном, можу підкреслити, що вище перераховане це чистіша правда. Місцеві жителі влаштовують свої відпочинки саме у таких місцях, і можна помітити, що на всіх цих природних територіях дуже чисто, ніхто не псує ні місця виділені для відпочинку, окремо розбудовані дороги для пішоходів та для велосипедистів, щоб ніхто нікому не заважав відпочивати. Той самий «Фенікс парк», який знаходиться в Ірландії без проблем є змога робити всі вище перераховані речі, тому що для цього є все необхідне і місцеві жителі з повагою відносяться до навколишнього середовища. Вважаю, що таку поведінку треба перейняти у іноземців і почати себе поводити так само, коли виїжджаємо на будь-який природний об'єкт.

Також для вдосконалення розвитку екологічного туризму можна вводити соціальні опитування для людей, аби дізнатися їхню думку щодо привабливості еко-турів, місць для відвідування/ночівлі і т.п. Приклад буде наведено нижче у вигляді діаграм.

За даними опитування, яке було проведено серед українського населення щодо привабливості екологічного туризму в Україні, було складено діаграми, з яких можна зробити такі висновки:

1. На рис. 2.2.1 можна побачити, що близько 67% українського населення ні разу не обирали екологічний туризм як вид відпочинку, але б хотіли спробувати. З цієї ж діаграми виходить, що 15,4% населення взагалі не мали думки обирати екологічний туризм, а 19,2% віддали перевагу даному виду туризму.

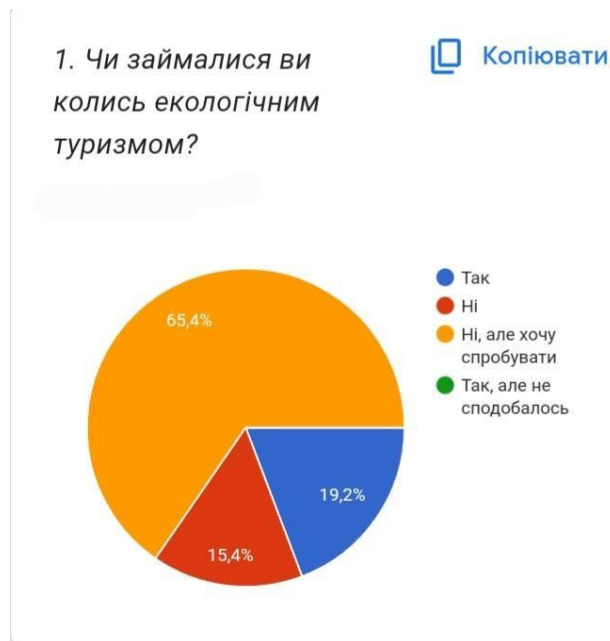

Рис. 2.2.1 «Чи займалися ви колись екологічним туризмом?»

Отже, з цього можна зробити висновок, що екологічний туризм ще недостатньо розвинений в Україні, якщо потенційні туристи ніяк не цікавляться даним видом туризму. Що можна прийняти в даному випадку?

По-перше, звертати більше уваги на природні території, на яких потенційно можна провести активно свій відпочинок.

По-друге, надавати еко-туризму більшого оголосу. Рекламувати через веб-сайти, соціальні мережі, буклети і т.п.;

На рис. 2.2.2 у питанні про види активного відпочинку можна побачити, що 57,7% віддали перевагу активним заняттям у вигляді походів, а 50% - це сільський-зелений туризм, 46,2% - любляють велосипедний туризм, а найменше усього припало на рафтинг -15%.

2. Якими видами
активного відпочинку
можна займатися під
час еко-турів?

 Копіювати

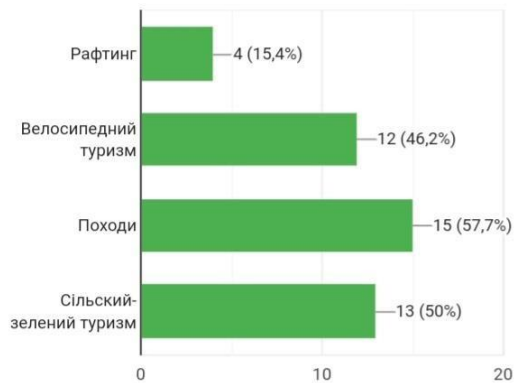

Рис. 2.2.2 «Якими видами активного відпочинку можна займатися під час еко-турів?»

Які висновки із цього можна зробити? Що ті активні заняття, що набрали більшу кількість відсотків точно популярні серед туристів. Багато хто полюбляє пішохідні походи, які розподіляються на підвиди (залежить від кількості днів, кілометражу, складності) та відпочинку у сільській місцевості. В Україні як раз наявна дуже велика кількість різноманітних сіл, де є шанс з користю провести свій час, а місцеві жителі із задоволенням зможуть допомогти туристам у цьому.

Велосипедний туризм на сьогоднішній день вважається більш новим видом. Із появою великої кількості велосипедних доріжок, різних знаків, туристи можуть без усіляких проблем брати велосипеди та починати свою подорож.

А ось рафтинг, судячи з опитування не те щоби не популярний вид активності, хоча є безліч місць для цього в Україні (Південний Буг, Карпати, Дністр), можливо причина полягає в тому, що даний вид більш спортивної діяльності підходить не для всіх;

На рис. 2.2.3 найбільш привабливими регіонами для відпочинку серед українського населення вважаються Карпатські гори (92,3%), далі йде Нижньодністровський національний природний парк (50%), Шацькі озера (46,2%) і останнє це Бузький гард (23,1%).

Рис. 2.2.3 «Які регіони в Україні більш привабливі для даного виду туризму?»

Популярність Карпатських гір дуже чітка і зрозуміла. Дуже розвинуті у тій місцевості інфраструктура, природа, сільська місцевість, курортні комплекси, які користуються шаленим попитом серед українського населення.

Щодо Нижньодністровського національного природного парку, то тут також розвинена територія, зроблені спеціальні екологічні стежки для туристів, тобто найнеобхідніше для еко-туризму тут присутнє.

Шацькі озера також набрали майже половину відсотків в опитування, але це означає, що є ще куди покращувати природні території для більшого попиту серед населення.

Не забуваємо відмітити, що це і стосується Бузького гарду. На жаль, на сьогоднішній день із розвитком цієї природно-рекреаційної території є проблеми через те, що вона знаходиться в Миколаївській області, яка тільки-но оговталася після серйозних обстрілів російської армії.

Варто відмітити те, що збереження природних ресурсів вкрай важливе, тому що кожного дня наше прекрасне довкілля потерпає від російської атаки, як от Каховська ГЕС, яка топить населені пункти на півдні України, зокрема це Херсонщина, якій зараз і після перемоги Україні над російською армією потребується дуже величезна допомога по відновленню не тільки міст, сел та й екосистеми;

На рис. 2.2.4 бачимо таке питання, яку роль виконує екологічний туризм в нашій країні. І згідно з опитування більшість припало на те, що головною метою є збереження природних ресурсів (69,2%), із чим не можна не погодитися, бо це як раз і є основою екологічного туризму.

Рис. 2.2.4 «Яку роль виконує екологічний туризм в Україні?»

Однакове значення припало на розвиток економіки та залучення іноземних інвесторів для подальшого розвитку еко-туризму в Україні (15,4%).

Не можна й не погодитися, що розвиток економіки – це також головний фактор, бо коли все стабільно і розвивається, більше людей захоче відвідати ту чи іншу місцевість.

Щодо залучення іноземних інвесторів, то з їхньою допомогою можна привнести на український ринок те, що є на ринку Європи, але вже більш удосконалений чи новий варіант, який допоможе просунути Україну на європейський ринок.

Рис. 2.2.5 показує нам, яку думку має населення щодо того, який вплив має еко-туризм на той чи інший регіон, коли його там розвивають.

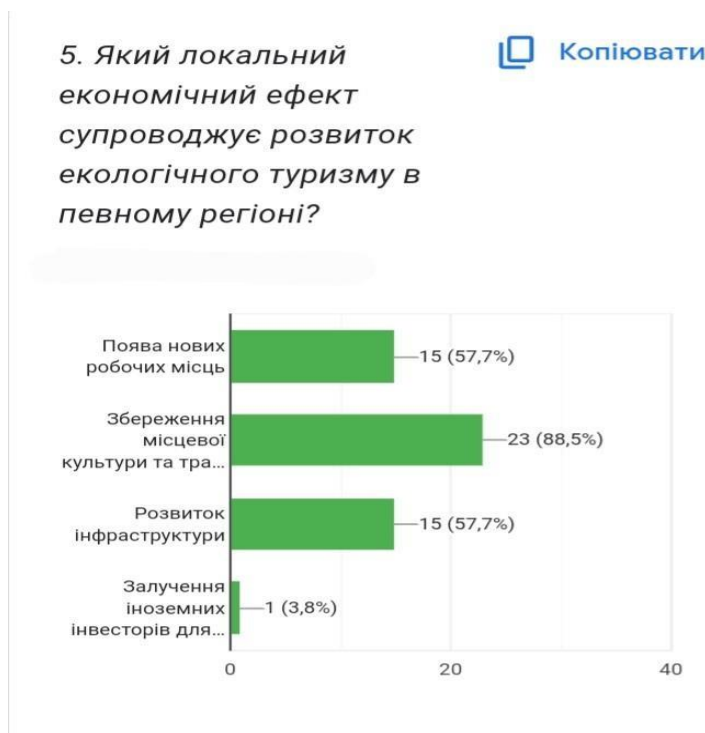

Рис. 2.2.5 «Який локальний економічний ефект супроводжує розвиток екологічного туризму в певному регіоні?»

Тож більшість відсотків (88,5%) припало на те, що розвиток екологічного туризму сприяє збереженню місцевої культурної спадщини. Не можна забувати, що при розвитку даного виду туризму, як наприклад, у Нижньодністровському національному природному парку, залучаються допомогою місцевого населення, яке проживає у населеному пункті (с. Маяки) поруч із парком. Місцеві жителі можуть допомагати туристам орієнтуватися на місцевості, розповідати про її історію, як вона утворилася, які були передумови появленню парку, чим можна займатися і т.п. Поява робочих місць (57,7%) набирає обертів, коли в тому ж самому парку відкривається екологічний готель, тобто потрібен буде робочий персонал туди в ресторан при ньому, або відкриття прокатів (для велосипедних прогулянок, для риболовлі чи катанні на човнах потрібно буде десь взяти відповідне спорядження).

Розвиток інфраструктури можна зв'язати із робочими місцями, бо це

будуть будуватися готелі, ресторани, спеціальні стежки для екологічного транспорту, тобто ще й розвиток транспортної інфраструктури. Отже, всі ці відповіді у опитування можна навіть поєднати, бо без одного фактору – не буде іншого.

І 3,8% припадає на залучення іноземних інвесторів. Як вже було описано у пункті вище, це допоможе Україні отримати знання, які використали інші країни, щоб знати, на що треба звертати більше уваги, а на що менше і згодом вийти на європейський ринок, а далі взагалі на світовий. [20]

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

Отже, як можна зрозуміти, то європейський досвід у розвитку екологічного туризму набагато перевищує український. Але це не означає, що Україна не має ніякого шансу розвивати цю сферу. Навпаки, відповідні організації з туризму можуть запозичувати іноземний досвід та впроваджувати нові фішки для розповсюдження та зацікавлення людей у цьому виді туризму. Що в першу чергу допоможе підняти нашу економіку, знайти відповідне фінансування для природно-рекреаційних об'єктів та забезпечити туристів основними, і важливими знаннями, правилами, як себе потрібно поводити у навколишньому середовищі.

За допомогою SWOT-аналізу було зроблено порівняння українського та міжнародного досвіду у розвитку екологічного туризму. І як вже зазначалося, то міжнародний набагато перевищує український ринок (впринципі не тільки з конкретно екологічного туризму, а взагалі всього туризму). За даними аналізу було виявлено, що український туристичний ринок потребує допомоги у розвитку. На мою думку, що в подальшому майбутньому після всіх страшних подій у вигляді російсько-української війни, Україна зможе реабілітувати свої території та почати виходити в топи туристичних країн.

Для кращого досвіду потрібно проводити опитування серед туристів, щоб дізнатися їх думку, як можна покращити тури, маршрути, засоби розміщення. У тих людей, хто ніколи не був зацікавлений в еко-туризмі викликати бажання відвідати якийсь національний природний парк, влаштувати похід на кілька днів, аби відчутти та злитися із природою в одне ціле.

РОЗДІЛ 3.

РОЗРОБКА ТА ПРОСУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРУ ДО НИЖНЬОДНІСТРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ

3.1 Основна інформація щодо екологічного туризму.

Що таке тур? Тур – це розроблена програма подорожі в межах якої, турист покидає місце свого постійного місця проживання більше ніж на 24 години і яка складена за побажаннями клієнта. [21]

Відповідно, еко-туризм – це розроблена програма туру до природних зон із метою відпочинку на природі, налагодження стосунків або єднання з навколишнім середовищем без негативного впливу на неї.[22]

Українська асоціація екологічного туризму визначила сім принципів екотуризму:

1. Звести до мінімуму негативний вплив на довкілля та громади.
2. Виховувати повагу та обізнаність, включаючи навколишнє середовище та культуру.
3. Створити позитивний досвід для туристів і місцевих жителів.
4. Створення економічної вигоди, яка безпосередньо використовується для захисту ділянки.
5. Забезпечити доступ до фінансових ресурсів і сприяти участі громади в прийнятті рішень.
6. Підвищена чутливість до політичного, екологічного та соціального клімату відвідуваних місць.
7. Підтримувати загальні права людини та місцеве трудове законодавство та правила.

Ці сім принципів є відправною точкою для розуміння глибини екотуризму та його коротко- та довгострокових цілей. Для чого була створена асоціація екологічного туризму в Україні? Ця організація відповідає за популяризацію та розвиток екотуризму, активних видів відпочинку в нашій країні. Асоціація намагається об'єднати усіх, хто має зацікавленість в даному

напрямку: це і приватні особи, і органи місцевого самоврядування, і іноземні представники, та т.п. Нижче будуть представлені рисунки 3.1.1 та 3.1.2, які представляють собою те, чим займається асоціація з екологічного туризму:

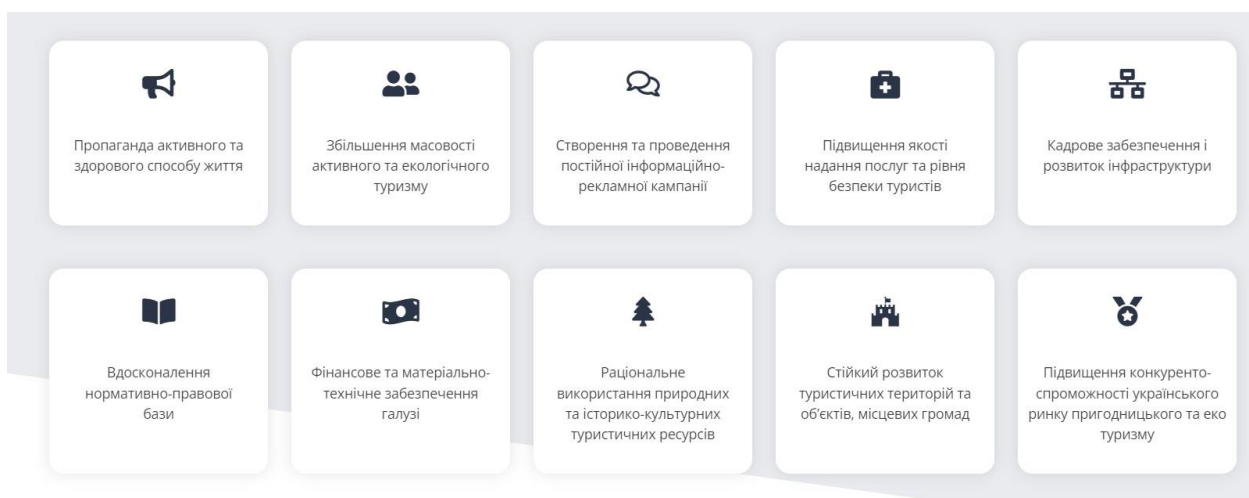

Рис. 3.1.1 Завдання, які перед собою ставить асоціація.

Рис. 3.1.2 Види туризму, які охоплює асоціація

Які переваги надаються учасникам асоціації:

- Захист, підтримка та представництво інтересів учасників об'єднання;
- Розширення внутрішніх можливостей та вихід на зовнішні ринки туристичних послуг;

- Члени асоціації взаємодіють, своєчасно обмінюються інформацією та спільно вирішують складні проблеми;
- Доступ до вичерпної інформації, в тому числі аналітичної, про стан українського outdoor ринку;
- Публікація інформації про власні продукти, послуги, новини на сайті (порталі) між користувачами послуг та членами асоціації;
- Отримуйте «свіжу» аналітичну та довідкову інформацію в нашому щоквартальному інформаційному бюлетені;
- Допускається логотип асоціації;
- Презентація туристичних можливостей, туристичних брендів та інших пропозицій членів асоціації на спеціалізованих виставках в Україні та за кордоном;
- Встановіть внутрішні стандарти якості та підвищте якість послуг;
- Участь у формуванні стратегій та планів розвитку активного туризму в Україні;
- Участь у заходах асоціації (виставки, семінари, навчання, інформаційні тури тощо) на вигідних умовах;
- Брати участь в інфраструктурних та бізнес-проектах;
- Можливість інформувати членів асоціації та відвідувачів порталу про свої події, товари, послуги.[23]

Щоб створити і розробити якісний, та цікавий маршрут для еко-туру потрібно враховувати кілька факторів, як:

- 1) Вибір природного об'єкту. Це є важливою частиною. Потрібно обрати такий регіон де є різноманітна кількість національних природних парків, заповідників, тощо; [24]
- 2) Розробка маршруту або стежок. При розробці таких маршрутів для туристів треба враховувати вразливі місця природи і влаштувати їх так, щоб подорожуючі насолоджувалися красою, не завдаючи їй шкоди;
- 3) Співпраця з місцевими організаторами та жителями регіону, де будуть зупинятися туристи. Це допоможе розвитку місцевої економіки,

відкриттю нових робочих місць для місцевого населення, які будуть допомагати туристам пізнавати їхню культуру та традиції. А місцеві організатори допоможуть у наданні будь-якої інформації щодо природно-рекреаційного регіону;

- 4) Важливо не забувати про транспорт. Використовувати для переміщення чисто екологічний транспорт, як велосипеди, електричні транспортні засоби або обирати піші прогулянки.[25]

3.2 Формування туристичного продукту та його просування на ринку.

Що таке туристичний продукт, як він формується та просувається?

Туристичний продукт – це такий комплекс товарів та послуг, які туристична компанія надає туристові.

На реалізацію туристичного продукту має право туристичний агент та туристичний оператор. [26]

Туроператорська фірма – це оптова туристична компанія, яка діє як посередник між підприємствами індустрії туризму та туристичними агентствами. Організовує та здійснює поїздки від свого імені через туристичні агентства або безпосередньо для клієнтів. У процесі організації свого туру туроператори починають встановлювати зв'язки з підприємствами розміщення, громадського харчування, транспорту, встановлюють зв'язки з культурно-освітніми установами і туристичними бюро відповідно до характеру туризму, виступаючи оптовими покупцями туристичних послуг.

Туристичний агент – це роздрібна компанія, яка, з одного боку, виступає посередником між обслуговуючою компанією або туроператорською компанією та замовником туру. Турфірми або реалізують тури, які пропонують туроператорські фірми, або надають окремі види послуг для індивідуальних туристів або організованих груп, встановлюючи прямі зв'язки

з транспортними організаціями, готельними підприємствами, підприємствами громадського харчування, туристичними бюро.

Після представлення готового продукту починається етап його просування. Важливо пам'ятати, що туристичний продукт повинен мати такі основні властивості, як інформативність, надійність, безпечність, тобто продукт має давати гарантії, що якщо з туристом щось станеться, то все покриватиметься страхуванням та менеджер має бути на зв'язку із клієнтом протягом всієї його подорожі, доступність. Загалом, просування продукту проводиться так – це комплекс заходів туристичного продукту, такі як реклама у соціальних мережах (Instagram, Facebook, Telegram, Tik-Tok і т. п.), участь у спеціальних заходах, таких як туристичні ярмарки або фестивалі, на яких є можливість представити свій туристичний продукт, або це може бути організація інформаційних центрів, чи видача буклетів, каталогів, реклама на стендах, білбордах.[27]

Реклама в засобах масової інформації вважається найпопулярнішою та більш прогресивною, ніж інші види. І реклама туристичного продукту повинна у собі мати усю необхідну інформацію, щоб користувач зацікавився туром. Також щоб більш зацікавити потенційних та постійних клієнтів треба додавати усілякі акції, знижки, чи безкоштовні послуги у турі, як наприклад, безкоштовний вхід в клуб на пляжі чи надання якогось майданчика для ігор (гольф, футбол, тощо).

3.3 Розробка програми та організація екологічного туру.

Розробка та організація екологічного туру буде до Нижньодністровського національного природного парку, який розташований у межах Білгород-Дністровського та Одеського районів Одеської області та має назву «Казкова природа».

Площа парку займає близько 213,111 км кв, у тому числі 3700 га земель, наданих у постійне користування, та 17611,1 га земель, не вилучених у

землекористувачів у його складі, на яких ведеться традиційна господарська діяльність з дотриманням загальних вимог охорони навколишнього природного середовища.

Рис. 3.2.1 Нижньодністровський національний природний парк

Як правило, до оголошення національного парку або заповідника створюється один або кілька об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення. У результаті створений раніше ПЗФ фактично поглинув великий національний природний парк. Однак їх статус зазвичай зберігається.

До території національного природного парку входять такі об'єкти ПЗФ України:

- «Дністровські плавні» (заповідне урочище);
- «Лиманський» (ландшафтний заказник місцевого значення);
- Карагольська затока, яка з 1965 року була частиною іхтіологічного заказнику.

Рис. 3.2.2 Дністровські плавні

Рис. 3.2.3 Ландшафтний заказник місцевого значення «Лиманський»

Рис.3.2.4 Карагольська затока

Що можна подивитися на території парку? Парк містить у собі безліч всього: понад 700 видів вищих рослин, з них 28 входять до Червоної книги України, 250 видів птахів (під час міграцій кількість птахів становить близько 14 тисяч), 67 видів риб, тобто купуючи тур в даний парк, турист матиме змогу побачити рідкісних тварин, внести якусь допомогу для їх збереження.[28]. Види активного відпочинку в Нижньодністровському національному природному парку представлені нижче на рисунку 3.2.1:

Чим зайнятись

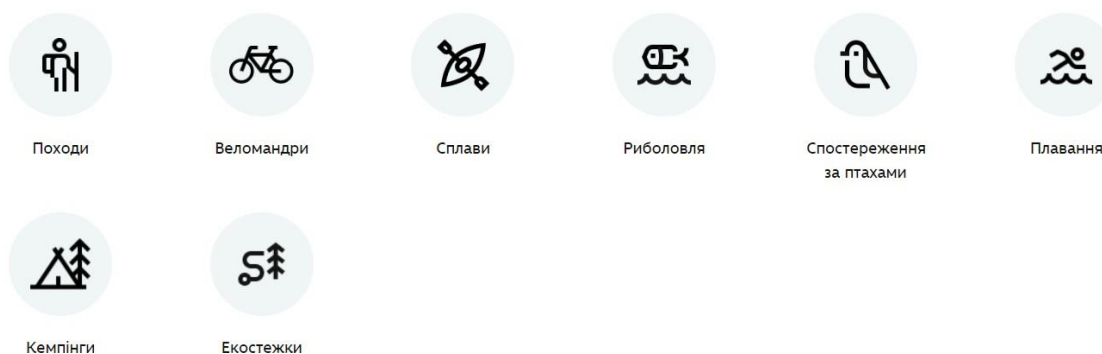

Рис. 3.2.5 Види активного відпочинку на території парку.

Розробка маршруту до Нижньодністровського національного природного парку:

Як добратись

Потягом

найближча залізнична станція – в Одесі

Автобусом

Від автостанції в Одесі до села Маяки автобусом приблизно 1 година 20 хвилин

Автомобілем

до Одеси

Літаком

найближчий аеропорт – в Одесі

Човном

Від причалів у селі Маяки човном до найцікавіших куточків парку – від 15 хвилин до 3 годин

Рис. 3.2.6 Способи дібратися до парку (виключення літаки через війну в Україні).

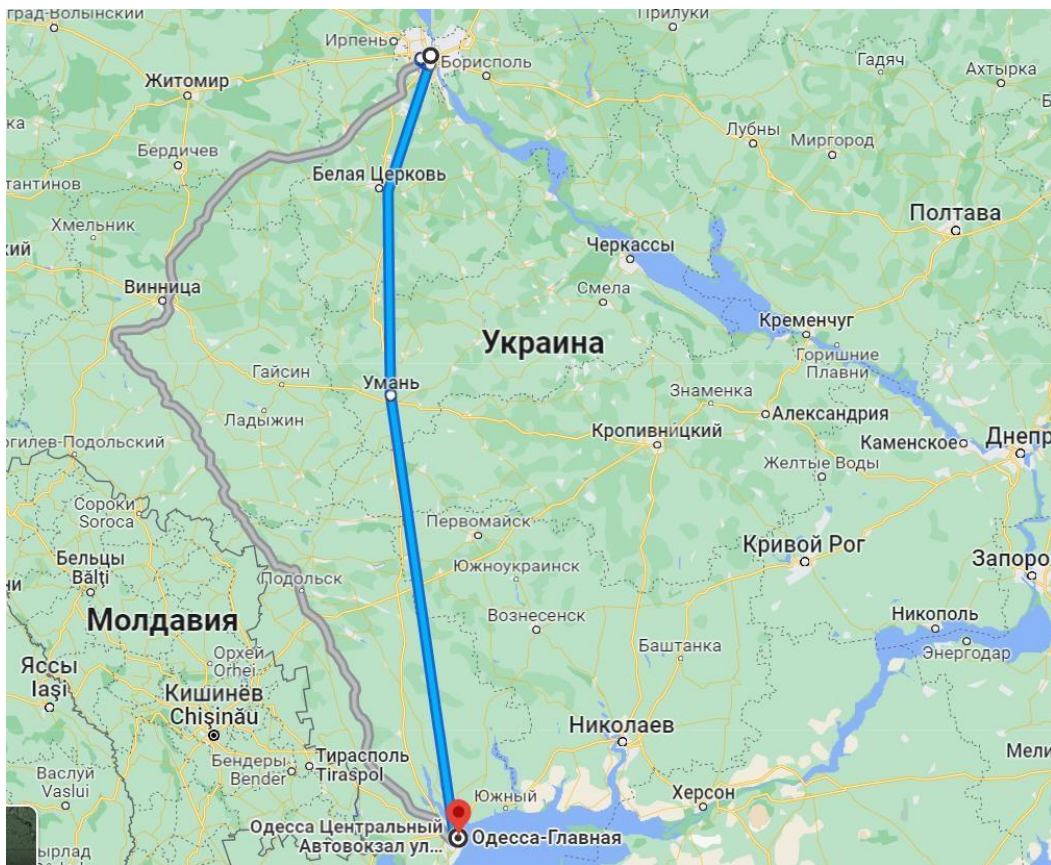

Рис. 3.2.7 Маршрут Київ-Одеса

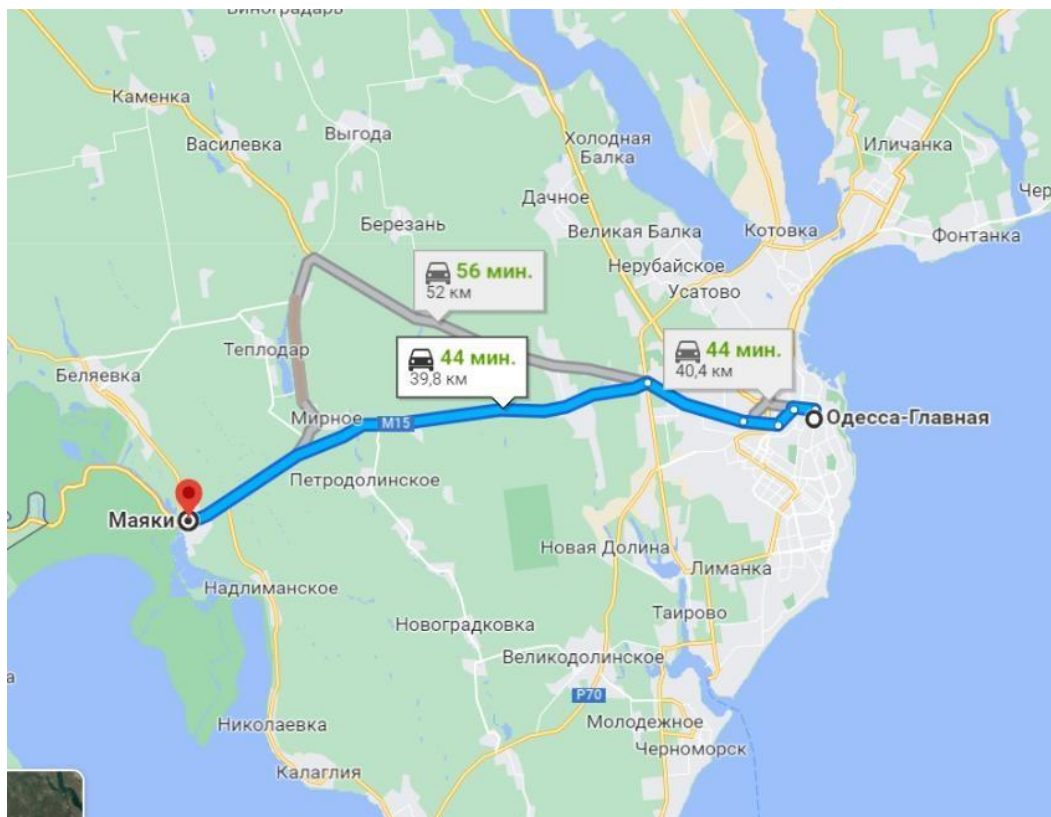

Рис. 3.2.8 Маршрут Одеса-Маяки

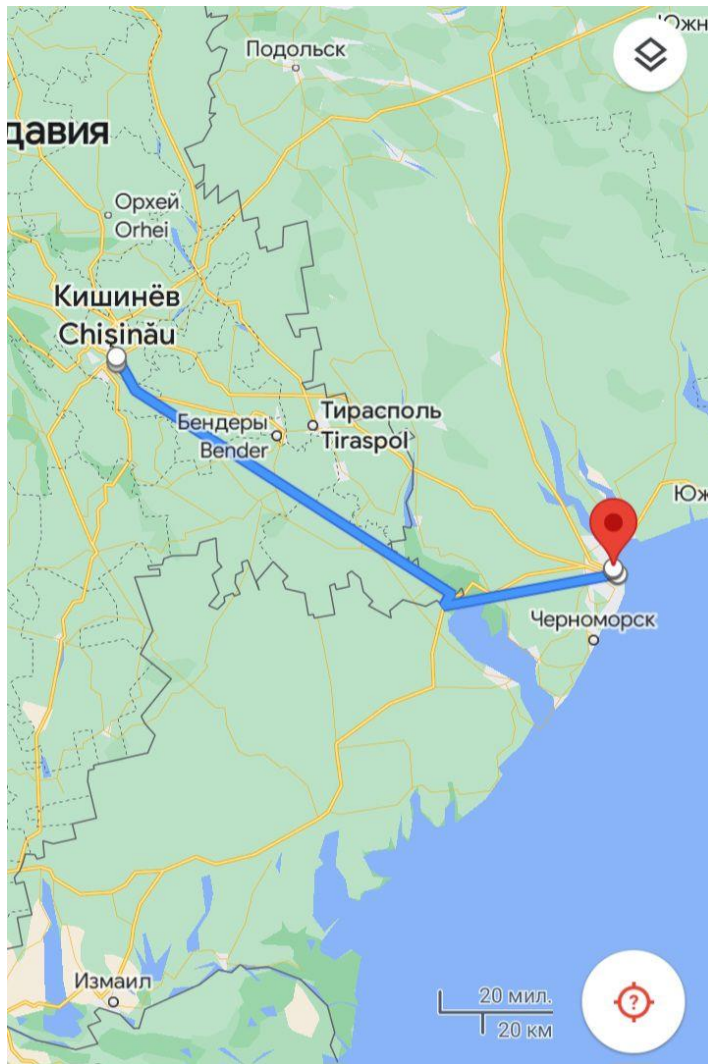

Рис. 3.2.9 Маршрут Кишинів-Одеса

Для нашого туру оберемо маршрут потягом Київ-Одеса.

105К Чорноморець
Київ-Пасажирський - Одеса-Головна

21:17 8 год 58 хв 06:15⁺ Купе 154 708 ₴ **Вибрано**

Київ-Пасажирський Одеса-Головна Люкс 8 1 853 ₴ **Вибрати**

Виберіть вагон і місце

Купе Фірмовий 708 ₴ / квиток

16 Вагон 13 місце 13 верх, 0 ник

3 Вагон 12 місце

1 Вагон 12 місце

2 Вагон 12 місце

14 Вагон 12 місце

4 Вагон 12 місце

16 вагон, 13 місце

● Доступні ● Вибрані ● Недоступні

Виберіть місця на карті вагона

Показувати: Усе Тільки нижні Тільки верхні

WC	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	WC
16	1	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	

Маршрут

Пасажири 1 416 ₴

Пасажир 1 ? 708 ₴

Пасажир 2 ? 708 ₴

Разом 1 416 ₴

Рис. 3.2.10 Квитки на потяг Київ-Одеса на 06.06.23

106Ш Чорноморець
Одеса-Головна - Київ-Пасажирський

21:32 9 год 20 хв 06:52 Купе 183 858 ₴ **Вибрано**

Одеса-Головна Київ-Пасажирський Люкс 16 2.243 ₴ **Вибрати**

Пасажир 1	?	1 566 ₴
Пасажир 2	?	1 566 ₴
Разом		3 132 ₴

Виберіть вагон і місце

Купе Фірмовий 858 ₴ / квиток

15 Вагон 33 місце (17 верх, 16 ниж) | 14 Вагон 29 місце | 2 Вагон 22 місце | 1 Вагон 21 місце | 4 Вагон 13 місце | 5 Вагон 13 місце

15 вагон, 33 місця ● Доступні ● Вибрані ● Недоступні

Виберіть місця на карті вагона Показувати: Усе Тільки нижні Тільки верхні

Рис. 3.2.11 Квитки на потяг Одеса-Київ на 11.06.23

^ Маршрут

Київ - Одеса ?
06 черв. 2023, вт - 07 черв. 2023, порівн

Одеса - Київ ?
11 черв. 2023, нд - 12 черв. 2023, пн

^ Пасажири	3 132 ₴
Пасажир 1 ?	1 566 ₴
Пасажир 2 ?	1 566 ₴
^ Додаткові послуги	260 ₴
Постільна білизна	130 ₴
Постільна білизна	130 ₴
Гарантія повернення грошей	362 ₴
Разом	3 392 ₴

Рис. 3.2.12 Загальна сума за квитки на потяг Київ-Одеса на двох людей із додатковими послугами. [29]

Ще один варіант маршруту подорожі – це продаж туристичного продукту за кордон, а саме до країни Молдова. Що відкриває шлях з Кишиніву до Одеси:

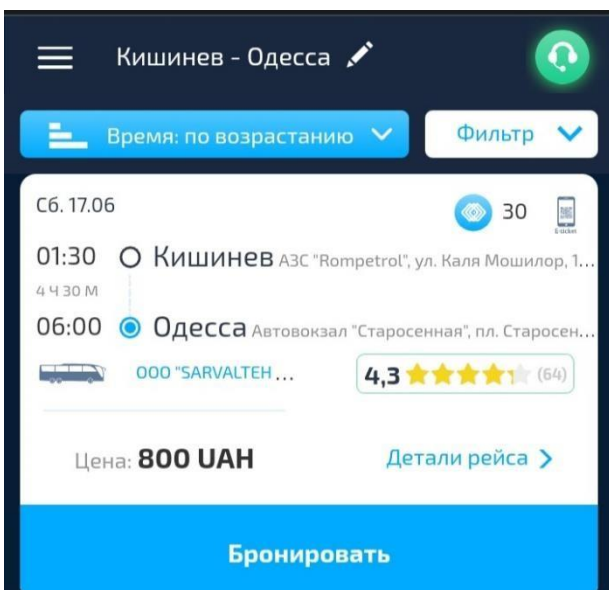

Рис. 3.2.13 Квитки Кишинів-Одеса на 17.06.23

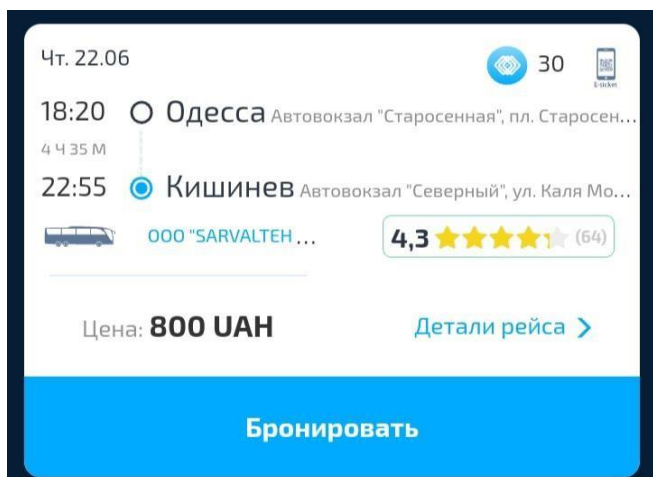

Рис. 3.2.14 Квитки Одеса-Кишинів на 22.06.23 [30]

Далі триватиме переїзд з міста Одеси до населеного пункту Маяки.

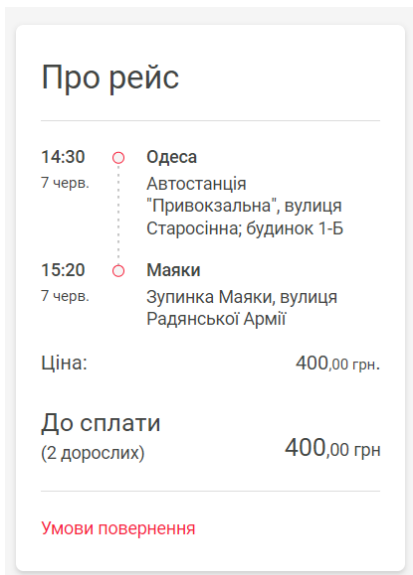

Рис. 3.2.15 Автобус Одеса-Маяки на 07.06.23

Про рейс	
08:25 11 черв.	○ Маяки Остановка Маяки, улица Советской Армии
09:20 11 черв.	○ Одесса Автостанция "Привокзальная", улица Старосенная; дом 1-Б
Ціна:	200,00 грн.
До сплати (2 дорослих)	200,00 грн
Умови повернення	

Рис. 3.2.16 Автобус Маяки-Одеса на 11.06.23 [31]

Загальна вартість за весь проїзд (потяг та автобус, включаючи додаткові послуги у потязу) буде становити 3992 гривні за двох людей.

Наступне, що потрібно буде для наших туристів – це звичайно ж, місце проживання. Для даного туру буде обраний готель «Mayami Club» 3*, який знаходиться на території Нижньодністровського національного природного парку.

Рис. 3.2.17 Готель «Mayami Club» 3*

Заїзд буде 07.06.23, а виїзд 11.06.23. Номер стандарт на двох людей. С понеділка по четвер вартість проживання за добу 1900 грн (за двох людей 3800

грн за добу), а з п'ятниці по неділю за добу складає 2300 грн (за двох людей 4600 грн за добу). Отже, заїзд буде 07.06.23, тобто в середу та четвер (08.06.23) за добу проживання коштуватиме 7600 грн за двох людей, а з 09.06.23-11.06.23 (з п'ятниці по неділю) коштуватиме 13 800 грн за двох людей. Всього за 5 днів проживання в цьому готелі за двох людей вийде сума 21 400 гривень.

Стандартний номер з двоспальним євро-ліжком для проживання 2 гостей. Номер із сучасним ремонтом. Номер розташований на другому поверсі з видом на фонтан.

Рис. 3.2.18 Стандартний номер готелю

У номері є душ, туалет, плазмовий телевізор, міні-холодильник, кондиціонер, постільні та лазневі принадлежности. [32]

Основна мета готелю – це поєднання рекреаційних умов Дністра та комфортабельності перебування із висококласним сервісом, саме те що підійде для екологічного туру.

Тур запропоновано на групу із восьми людей та одного супроводжуючого. Оскільки супроводжуючий їде від компанії, то всі його витрати на туристичні послуги покриваються між клієнтами туру.

- ✓ Дата подорожі: 06.06.2023-11.06.2023; 17.06.2023-22.06.2023;
- ✓ Тривалість (кількість днів): 5 днів;
- ✓ Основний маршрут: Київ (Кишинів)-Одеса-Маяки-Нижньодніпровський національний природний парк-Маяки-Одеса-Київ (Кишинів);

- ✓ Місце збору групи: м. Київ, залізничний вокзал; м. Кишинів, автовокзал «Північний»;
- ✓ Місце завершення програми туру: м. Київ, залізничний вокзал; м. Кишинів, автовокзал «Північний».

Програма туру:

Виїзд до міста Одеси до міста Києва відбувається вночі (21:17) потягом 105К Чорноморський 06.06.2023 року. Виїзд із міста Кишинів до міста Одеси автобусом відбувається вночі (17.06.2023) о 01:30. Приїзд до автовокзалу «Старосінний» міста Одеси вранці (17.06.2023) о 06:00. Для іноземних туристів буде така сама програма туру, як розписано нижче.

Перший день (07.06.2023): прибуття на залізничний вокзал міста Одеси приблизно о 06:15 ранку. Автобус Одеса-Маяки в 14:30, тому у туристів буде кілька годин погуляти у центрі міста та купити сувеніри. Прибуття до населеного пункту Маяки в 15:20. Заселення до готелю «Mayami Club» 3*. Вечеря в ресторані готелю та відпочинок.

Рис. 3.2.19 Ресторан у готелі

Другий день (08.06.2023):

08:00 – підйом

09:30 – 10:30 – сніданок

11:00 – 14:00 – риболовля на Дністрі, прокат снаряження (вудки, снасті та наживка) від 20 до 100 гривень

15:00 – вільний час

16:00 – 17:30 – спостереження за приготуванням улову (кухарі готують зловлену рибу для туристів) та вечеря.

18:30 – вільний час, відпочинок.

Рис. 3.2.20 Риболовля на Дністрі

Рис. 3.2.21 Один із варіантів рибної страви в ресторані

Третій день (09.06.2023):

08:00 – підйом

09:00 – 10:30 – сніданок

11:00 – 14:00 – катання на велосипедах по парку, милування його красою, подивитися на мешканців парку, які там проживають, влаштувати спостереження за птахами (інакше birdwatching), проїхатися спеціальною екологічною стежкою «Дністровія»

15:00 – 16:00 – обід в ресторані

17:00 – 18:30 – відвідування басейну чи лазні на території готелю

19:00 – 20:00 – вечеря та відпочинок

Четвертий день (10.06.2023):

08:00 – підйом

09:00 – 10:30 – сніданок

11:30 – 15:30 – водна прогулянка на катері на річці Дністер, Біле Озеро, спостереження за рожевими пеліканами та білосніжним лататтям.

16:00 – 17:00 – вільний час (можна прогулятися територією біля готеля або відпочити в ньому)

18:00 – 19:00 – вечеря та відпочинок

Рис. 3.2.22 Біле озеро

Рис. 3.2.23 Пелікани на Білому озері

П'ятий день (11.06.2023):

06:30 – підйом, сніданок

08:25 – 09:20 – виїзд із с. Маяки до міста Одеси

10:00 – 19:00 – вільний час (прогулянка містом Одеса, мати із собою до 1000 гривень на обід та вечерю в закладах харчування, та на сувеніри)

21:32 – 06:52 – виїзд до міста Києва потягом 106Ш Чорноморець із залізничного вокзалу міста Одеси, кінець програми туру. Виїзд до міста Кишинів автобусом з автовокзалу «Старосінний» міста Одеси о 18:20 (22.06.2023). Прибуття до автовокзалу «Північний» міста Кишинів о 22:55 (22.06.2023).

Таблиця 3.2.1 Вартість послуг

Послуга	Вартість послуги
Квитки на потяг Київ-Одеса	708 грн/1 л
Квитки на автобус Одеса-Маяки	400 грн/1 л
Квитки на автобус Маяки-Одеса	200 грн/1 л

Квитки на потяг Одеса-Київ	858 грн/1 л
Додаткові послуги у потязі	260 грн
Проживання у готелі (стандартний номер на 2-ох людей)	3 пн-чт 1900 грн/1 л 3 пт-вс 2300 грн/1 л
Прокат снарядження для риболовлі	100 грн за год/1 л
Прокат велосипедів	100 грн за год/1 л
Прокат човнів	150 грн за год/1 л
Не входить у вартість туру	
Заклади харчування та сувеніри у м. Одеса	1000 грн/1 л

Загальна вартість усього туру складатиме: 708 грн + 400 грн+ 200 грн+ 858 грн+ 260 грн (вартість квитків на потяги та автобуси) + 3800 грн (проживання з пн-чт) + 4600 грн (проживання з пт-вс) + 300 грн (риболовля) + 300 грн (прокат велосипедів) + 400 грн (прокат човна) + 1000 грн (заклади харчування та сувеніри в м. Одеса) = 12 826 грн/1 л

Вартість усього туру на 1 людину для іноземців складатиме: 800 грн + 800 грн + 400 грн + 200 грн (вартість квитків на автобуси) + 3800 грн +4600 грн (проживання) + 300 грн + 300 грн + 400 грн + 1000 грн (послуги прокату та особисті витрати) = 12 600 грн/1 л

Розрахунок вартості прибутку компанії від українських туристів:

1) $708 + 400 + 200 + 858 + 260 + 3800 + 4600 + 300 + 300 + 400 = 11\ 826$ гривень нетто, якщо у підрахунок включити супроводжуючого.

Потім розподілимо вартість нетто супроводжувача на всіх екскурсантів, поділивши вартість на 8 та додавши отриманий результат до вартості нетто на одну людину:

2) $11\ 826 : 8 = 1\ 478,25$ грн. – частка, яка має бути додана до вартості нетто туристів;

3) $11\ 826 + 1\ 478,25 = 13\ 304,25$ грн. – вартість нетто для групи з восьми туристів;

Для того, щоб отримати ціну брутто, додаємо десять відсотків:

$$4) 13\,304,25 \times 1,1 = 14\,634,67 \text{ грн.}$$

Прорахуємо прибуток компанії від організації туру, для цього від ціни брутто (4), помноженої на десять (5) віднімемо ціну нетто (1), помножену на десять (6):

$$5) 14\,634,67 \times 10 = 146\,346,7 \text{ грн. – загальна ціна брутто.}$$

$$6) 11\,826 \times 10 = 118\,260 \text{ грн. – загальна ціна нетто.}$$

$$7) 146\,346,7 - 118\,260 = 28\,077,7 \text{ грн. – прибуток компанії від українських туристів.}$$

Розрахунок прибутку компанії від іноземних туристів (розрахунок буде по такій ж схемі, тільки зміниться вартість проїзду):

$$1) 800 + 800 + 400 + 200 + 3800 + 4600 + 300 + 300 + 400 = 11\,600 \text{ гривень нетто, якщо у підрахунок включити супроводжувача.}$$

Потім розподілимо вартість нетто супроводжувача на всіх екскурсантів, поділивши вартість на 8 та додавши отриманий результат до вартості нетто на одну людину:

$$2) 11\,600 : 8 = 1\,450 \text{ грн. – частка, яка має бути додана до вартості нетто туристів;}$$

$$3) 11\,600 + 1\,450 = 13\,050 \text{ грн. – вартість нетто для групи з восьми туристів;}$$

Для того, щоб отримати ціну брутто, додаємо десять відсотків:

$$4) 13\,050 \times 1,1 = 14\,355 \text{ грн.}$$

Прорахуємо прибуток компанії від організації туру, для цього від ціни брутто (4), помноженої на десять (5) віднімемо ціну нетто (1), помножену на десять (6):

$$5) 14\,355 \times 10 = 143\,550 \text{ грн. – загальна ціна брутто.}$$

$$6) 11\,600 \times 10 = 116\,000 \text{ грн. – загальна ціна нетто.}$$

$$7) 143\,550 - 116\,000 = 27\,550 \text{ грн. – прибуток компанії від іноземних туристів.}$$

3.3 Формування туристичного продукту та його просування на ринку.

Що таке туристичний продукт, як він формується та просувається?

Туристичний продукт – це такий комплекс товарів та послуг, які туристична компанія надає туристові.

Для того, щоб даний тур знайшов своїх туристів, треба зайнятися просуванням туру. Декілька аспектів щодо того, як правильно і де почати просувати туристичний продукт, аби знайти на нього клієнтів:

1. Створення сайту, додати усю інформацію щодо туру, обов'язково контактну інформацію тих, хто просуває даний тур, щоб завжди був зв'язок. Викладати багато фото, відгуки клієнтів, що вже купили цей тур, бути активним у соціальних мережах, таких як Instagram, Telegram, Facebook, Viber, Tik-Tok. Продумувати рекламу детально, щоб її було помітно і майбутні клієнти зацікавляться;

2. Встановити контакт з туристичними агентствами та туроператорами, які зможуть продавати тур, розробляти разом спеціальні акції, знижки для приваблення туристів;

3. Відвідувати різні ярмарки, тренінги, виставки, фестивалі, пов'язані з туризмом, де можна прорекламувати свій тур чи зацікавити місцевих, або іноземних представників, які допоможуть покращити тур, та продати його;

4. Організувати зустрічі із впливовими особами, як різні інтернет-блогери, які зможуть доповнити вашу подачу туру своїм індивідуальним баченням та прорекламують його.

На реалізацію туристичного продукту має право туристичний агент та туристичний оператор. [26]

Туроператорська фірма – це оптова туристична компанія, яка діє як посередник між підприємствами індустрії туризму та туристичними агентствами. Організовує та здійснює поїздки від свого імені через туристичні агентства або безпосередньо для клієнтів. У процесі організації свого туру туроператори починають встановлювати зв'язки з підприємствами розміщення, громадського харчування, транспорту, встановлюють зв'язки з культурно-освітніми установами і туристичними бюро відповідно до характеру туризму,

виступаючи оптовими покупцями туристичних послуг.

Туристичний агент – це роздрібна компанія, яка, з одного боку, виступає посередником між обслуговуючою компанією або туроператорською компанією та замовником туру. Турфірми або реалізують тури, які пропонують туроператорські фірми, або надають окремі види послуг для індивідуальних туристів або організованих груп, встановлюючи прямі зв'язки з транспортними організаціями, готельними підприємствами, закладів ресторанного господарства, туристичними бюро.

Після представлення готового продукту починається етап його просування. Важливо пам'ятати, що туристичний продукт повинен мати такі основні властивості, як інформативність, надійність, безпечність, тобто продукт має давати гарантії, що якщо з туристом щось станеться, то все покриватиметься страхуванням та менеджер має бути на зв'язку із клієнтом протягом всієї його подорожі, доступність. Загалом, просування продукту проводиться так – це комплекс заходів туристичного продукту, такі як реклама у соціальних мережах (Instagram, Facebook, Telegram, Tik-Tok і. т. п.), участь у спеціальних заходах, таких як туристичні ярмарки або фестивалі, на яких є можливість представити свій туристичний продукт, або це може бути організація інформаційних центрів, чи видача буклетів, каталогів, реклама на стендах, білбордах.[27]

Реклама в засобах масової інформації вважається найпопулярнішою та більш прогресивною, ніж інші види. І реклама туристичного продукту повинна у собі мати усю необхідну інформацію, щоб користувач зацікавився туром. Також щоб більш зацікавити потенційних та постійних клієнтів треба додавати усілякі акції, знижки, чи безкоштовні послуги у турі.

Формування та просування туристичного продукту в Україні важливий фактор розвитку туристичного бізнесу. Насправді, Україна має великий потенціал у цій галузі завдяки тому, що має різноманітну кількість природних ресурсів, культурних надбань, історичних місць, а головне – це гостинність місцевого населення. Формування туристичного продукту включає у себе розробку цікавого маршруту, засоби розміщення, транспорту, харчування та багатьох послуг, які зроблять подорож туриста комфортною та доступною.

Що для цього потрібно робити? По-перше, проаналізувати туристичний ринок, конкурентів, які зараз тенденції, які у потенційних клієнтів є потреби, аби їх успішно задовольнити.

Організації, які сприяють розвитку туристичного бізнесу та мають на меті вивести Україну на міжнародний ринок:

- Державне агентство розвитку туризму (ДАРТ): їхня місія полягає в тому, щоб забезпечити сталий розвиток туристичної галузі, шляхом того, що об'єдність знання, досвід та ресурси тих, хто виступає на туристичному ринку та вивести Україну на міжнародний ринок;[28]

- Асоціація туристичних агенств України (УАТА): головна мета асоціації це вивести український туристичний ринок у цивілізоване русло.[29]

Також, аби вийти на міжнародний туристичний ринок, Україна намагається популяризувати українські туристичні продукти через різноманітну кількість туристичних виставок, презентацій, через співробітництво із іноземними туроператорами.

Просування туристичних продуктів на міжнародному ринку, навряд чи буде дуже сильно відрізнятися від просування на українському ринку. Буде проходити такий само аналіз туристичного ринку, послуг, товарів, обов'язково конкурентоздатності. Аналізування тренерів сьогодення, опитування цільової аудиторії щодо їхніх потреб, або попиту на різні види туризму (будь то спортивний, чи сільський-зелений, гастрономічний, тощо).

Основні методи просування туристичних продуктів – це використання медіа ресурсів, прийняття участі у міжнародних туристичних виставках, презентаціях, фестивалях для представлення готових турпродуктів, співпраця із різними туристичними операторами або агентствами та використання рекламних кампаній.

Нижче будуть наведені міжнародні організації, що відповідають за просування туристичних продуктів на міжнародному європейському ринку:

- World Tourism Organization (UNWTO): місія Всесвітньої Туристичної Організації сприяти розвитку туризму як рушійної сили економічного зростання, інклюзивного розвитку та екологічної стійкості, а також пропонує

лідерство та підтримку сектору в просуванні знань і політики туризму в усьому світі;[30]

- European Travel Commission (ETC): організація, яка відповідає за просування Європи як туристичного напрямку на ринках третіх країн. Сприяють створенню цінності туризму для всіх красивих і різноманітних країн Європи шляхом співпраці в обміні передовим досвідом, ринковою інформацією та просуванні; [31]

Отже, як можна зрозуміти просування туристичних продуктів та послуг це важливо для туристичних країн, бо це сприяє розвитку самої туристичної галузі, збільшується економіка цих країн, що дасть змогу більше вкладати фінансів у розвиток дестинації та у їхнє рекламування на медіа просторі, на туристичних заходах та створювати організації чи асоціації, які зацікавлені у сприянні розвитку туристичного бізнесу.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3

Екологічний тур – це маршрут туру до екологічно чистої території, де можна займатися активними, спортивними видами відпочинку.

Розвиток екологічного туризму в Україні ще досі вважається відносно новою ланкою розвитку, тому маршрути подорожей до природно-рекреаційних територій, таких як заповідники, національні природні парки, біосферні парки не дужесильно розвинені так, як це є в Європі.

Нижньодністровський національний природний парк – це парк, який знаходиться на території Одеської області біля населеного пункту Маяки. Екологічний тур «Казкова природа» направлений саме на відпочинок у даному парку. Група туристів розрахована на 8 чоловік і один супроводжуючий.

Закладом розміщення для групи виступатиме готель «Miami Club» 3*. Загальна кількість днів туру – 5 днів. Початок та кінець програми маршруту туру – це залізничний вокзал у місті Київ та для іноземців автовокзал «Північний» міста Кишинів (Молдова). Вартість туру на 1 людину 12 826 гривень/12 600 гривень. У вартість входять проїзд потягом, автобусом, місце проживання та харчування у ньому, прокат велосипедів, спорядження для риболовлі та човни, не входять персональні витрати на останній день туру у місті Одеса на заклади харчування та сувеніри.

Просування туру – це дуже важлива частина. Аби він продався, треба розрахувати всі тонкощі реклами: де краще її розмістити, будь то, соціальні мережі, чи буклети, стенди або туристичні виставки та фестивалі, як вірніше подати інформацію про свій продукт, щоб там була лише коротко описана основна інформація про нього та контакти туристичного оператора чи туристичного агентства, якщо у клієнтів виникнуть якісь додаткові питання і він знав куди можна звернутися.

ВИСНОВКИ

Екологічний туризм – це такий вид туризму, який передбачає переміщення до природних територій з метою активного відпочинку на цих територіях та додати зусиль до збереження навколишнього середовища.

В Україні еко-туризм вважається новим видом туризму, тому він ще не на такому високому рівні розвитку, як це можна побачити в інших країнах. Для його подальшого та кращого розвитку треба передивитися усі існуючі проблеми, які заважають, такі як відходи, які приводять до забруднення навколишнього середовища, планування туристичної діяльності на територіях, бо навіть перезавантаження дуже сильно впливає на середовище, недостатня екологічна освіта серед подорожуючих.

У цих аспектах Україна відстає від країн Європи, але на мою думку, в них є чому навчитися, придивитися до їх досвіду, брати ідеї, перевіряти їх під нашу країну та вивести Україну на міжнародний ринок туристичних послуг. На жаль, на сьогоднішній день це буде приносити складнощі через російську агресію проти України. Війна заповільнює процес розвитку, багато природних територій зазнали шкоди і відновлювати усе це займе не те що років 5, а може й 20, 40, чи навіть 100. І на жаль, це дуже сильна школа екології, прикладом є підрив Каховської ГЕС, яка принесла багато біди.

Тож, навіть у такій проблемі можна запозичувати міжнародний досвід та вкладати хоча в уцілілі території фінанси для подальшого розвитку. Усю проблематику українського досвіду в розвитку екологічного туризму було проведено через SWOT-аналіз.

Також, аби краще підвищити рівень розвитку було створено та проведено опитування серед українського населення, щоб дізнатися, чи знають вони взагалі про екологічний туризм, чи користувалися послугами або дізнатися що краще додати/прибрати для більшої кількості відвідувань.

Для створення екологічного туру було обрано місцевість в Одеській області – Нижньодністровський національний природний парк. Група складатиметься з восьми людей і одного супроводжуючого. Запропоновані маршрути для подорожі це Київ-Одеса та Кишинів-Одеса (для зацікавлення іноземних туристів).

Місце проживання групи туристів – готель «Miami Club» 3* у населеному пункті Маяки Одеської області.

Загальна вартість туру на 1 людину складає 12 826 гривень/12 600 гривень (для іноземців). Для того, щоб маршрут набрав популярності він має бути цікавим та доступний по ціні (11 826 та 11 600 грн відповідно).

У вартість входять проїзд потягом, автобусом, місце проживання та харчування у ньому, прокат велосипедів, снаряження для риболовлі та човни, не входять персональні витрати на останній день туру у місті Одеса на заклади харчування та сувеніри.

Просування туру – це дуже важлива частина. Аби туристичний продукт добре продавався та знайшов своїх клієнтів, варто приділяти велику кількість уваги для реклами, бо без неї ніяк не продати тур. Є такі аспекти просування туру, як створення сайтів, реклама у соціальних мережах (Instagram, Facebook, Telegram, Tik-Tok та т.п.), відвідування тематичних ярмарок, тобто туристичних і просувати свій тур на них.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1) Термін екологічний туризм [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%95%D0%BA%D0%BE%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC>

<https://vidpochivai.com.ua/uk/blogs/ekoturizm/>

2) Поняття екологічного туризму на ринку туристичних послуг [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://buklib.net/books/27229/>

3) Всесвітня туристична організація [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.unwto.org/>

4) Впровадження «зелених» сертифікаційних стандартів та програм [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:

<https://www.greendestinations.org/awards-certification/>

5) Проблематика еко-туризму [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://we.org.ua/rizne/ekoturizm-u-sviti/>

6) The International Ecotourism Society [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://ecotourism.org/what-is-ecotourism/>

7) Кравченко Н.О., Матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. "Суспільно-географічні проблеми розвитку продуктивних сил України".К.: ВГЛ "Обрії", 2004. 308 с. С.225-226. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:

https://tourlib.net/statti_ukr/kravchenko8.htm

8) Організація екологічного туризму [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://skole.com.ua/uk/papers/13-turizm/33-ekoturizmukr.html>

9) Максименко В.С., Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції "Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України" (м. Одеса, 10 квітня 2019 р.) Одеса: ОНЕУ, 2019. 881 с. С.744-748. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:

https://tourlib.net/statti_ukr/maksymenko.htm

10) Екологічний туризм Коста-Ріка [Електронний ресурс] – Режим доступу до

- ресурсу: <https://www.visitcostarica.com/en/costa-rica/things-to-do/ecotourism>
- 11) Екологічний туризм Нова-Зеландія [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.newzealand.com/int/nature-and-wildlife/>
- 12) Екологічний туризм Норвегії [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.fjordtours.com/inspiration/articles/ecotourism-activities-accommodations-norway/>
- 13) Екологічний туризм Канади [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://ecotourism-world.com/visit-canada-while-embracing-sustainable-travel/>
- 14) Розвиток еко-туризму країн Європи (Швеція) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсів: <https://visitsweden.com/> ;
<https://visitsweden.com/what-to-do/nature-outdoors/biking/swedens-best-cycling-routes/> ;
<https://visitsweden.com/where-to-stay/unique-accommodation-close-nature-sweden/>
- 15) Розвиток еко-туризму країн Європи (Норвегія) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.hanen.no/utforsk/118>
- 16) Розвиток еко-туризму країн Європи (Швейцарія) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсів: https://www.myswitzerland.com/en-ch/experiences/summer-autumn/hiking/?_gl=1*17jj652*_up*MQ..*_ga*MTgwOTkzMTMwOC4xNjg1NDgzNTA5*_ga_F6N1LVHY7B*MTY4NTQ4MzUxMC4xLjAuMTY4NTQ4MzUxMC4wLjAuMA;
https://www.myswitzerland.com/en-ch/experiences/summer-autumn/hiking/hiking-search/throughnaturereserve/?_gl=1*1j03ed4*_up*MQ..*_ga*MTgwOTkzMTMwOC4xNjg1NDgzNTA5*_ga_F6N1LVHY7B*MTY4NTQ4MzUxMC4xLjAuMTY4NTQ4MzU0Ny4wLjAuMA..
- 17) Розвиток еко-туризму країн Європи (Ірландія) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.ireland.com/en-gb/plan-your-trip/trip-ideas/trip-ideas-centre/>

- 18) Український досвід розвитку екологічного туризму [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://khers-on.com/ua/blog/zeleniy-turizm-v-ukraine/>
- 19) Міжнародний досвід розвитку екологічного туризму [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсів: <http://um.co.ua/6/6-2/6-26299.html>; <https://thecity.com.ua/ekologichnij-turizm-v-yevropi.html>
- 20) Опитування у гугл-формі [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://forms.gle/NACAАKp97eJJcTop9>
- 21) Загальна інформація про поняття тур [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://tourlib.net/books_ukr/lubiceva_mrt2.htm
- 22) Характеристика поняття екологічний туризм [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.renovablesverdes.com/uk/%D1%89%D0%BE-%D1%82%D0%B0%D0%BA%D0%B5-%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC/>
- 23) Українська асоціація активного та екологічного туризму [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.uaeta.net/>
- 24) The International Tourism Society [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://ecotourism.org/>
- 25) Global Sustainable Tourism Council [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.gstcouncil.org/for-travelers/>
- 26) Формування туристичного продукту [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://buklib.net/books/31461/>
- 27) Просування туристичного продукту [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/3526/1/Groshova%20O..pdf>
- 28) Природно-заповідний фонд України (характеристика Нижньодністровського національного природного парку) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://wownature.in.ua/parky-i->

[zapovidnyky/nyzhnodnistrovskyi-natsionalnyy-pryrodnyy-park/](https://zapovidnyky.nyzhnodnistrovskyi-natsionalnyy-pryrodnyy-park/)

29) Квитки на потяг Київ-Одеса та Одеса-Київ [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://tickets.ua/>

30) Квитки Кишинів-Одеса та Одеса-Кишинів [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://infobus.eu/15/40/15.06.2023>

31) Квитки на автобус Одеса-Маяки та Маяки-Одеса [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:

https://busfor.ua/%D0%B0%D0%B2%D1%82%D0%BE%D0%B1%D1%83%D1%81%D1%8B/%D0%9E%D0%B4%D0%B5%D1%81%D1%81%D0%B0/%D0%9C%D0%B0%D1%8F%D0%BA%D0%B8?from_id=4252&to_id=42157&on=2023-06-07&passengers=2&search=true

32) Заклад розміщення туристів «Mayami Club» 3* у с. Маяки [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://mayami-club.com/ua/>

33) Методичні вказівки до дипломної роботи за освітньо-професійною програмою «Міжнародний туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» / Укл. Н.А. Добрянська, О.О. Меліх, В.В. Лебедева та ін. – Одеса: ОНТУ, 2022. – 28 стор.

ДОДАТКИ

Додаток А

Питання, які були використані для опитування та аналізу діаграм серед українського та іноземного населення щодо привабливості екологічних турів.

Опитування щодо привабливості екологічного туризму серед українців:

1. Чи займалися ви колись екологічним туризмом?
 - а) Так
 - б) Ні
 - в) Ні, але хочу спробувати
 - г) Так, але не сподобалося
 - д) Інший варіант відповіді
2. Якими видами активного відпочинку можна займатися під час еко-турів?
 - а) Рафтинг
 - б) Велосипедний туризм
 - в) Походи
 - г) Усі варіанти вірні
3. Які регіони в Україні більш привабливі для даного виду туризму?
 - а) Карпатські гори
 - б) Національні природні парки
 - в) Кримські гори
 - г) Усі відповіді вірні
4. Яку роль виконує екологічний туризм в Україні?
 - а) Збереження природних ресурсів
 - б) Залучення іноземних інвесторів для подальшого розвитку

- в) Розвиток економіки
 - г) Інший варіант відповіді
5. Що отримує місцеве населення у розвитку екологічного туризму в Україні?
- а) Нові робочі місця
 - б) Збереження культури та традицій
 - в) Розвиток інфраструктури
 - г) Усі відповіді вірні.

Перевірка тексту на плагіат

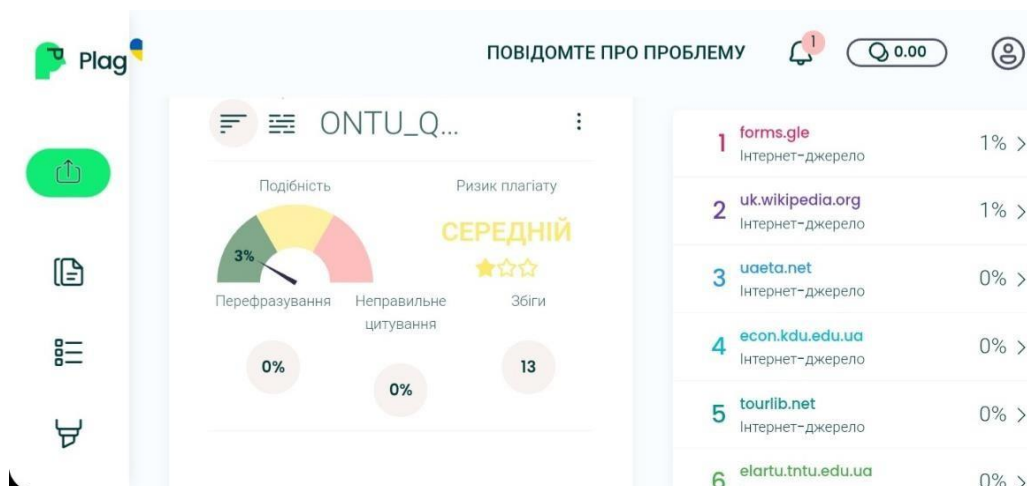
Кваліфікаційна робота бакалавра.

Тема: «Розробка та просування екологічного туру на базі Нижньодністровського національного природного парку»

Засіб перевірки: plag.com.ua

Унікальність по фразам > 97%

Унікальність по словам > 97%

Керівники:

Ліганенко М. Г.

Трішин Ф. А.

Здобувачка:

Варшкевич П. М.

Презентація

Одеський Національний Технологічний Університет
Факультет технології вина та туристичного бізнесу
Кафедра туристичного бізнесу та рекреації

*Міжкафедральна (міжуніверситетська)
комплексна кваліфікаційна робота
бакалавра
на тему: "Розробка та просування
екологічного туру на базі
Нижньодністровського національного
природного парку"*

Розробила: Варшкевич П. М.
242 – «Туризм», кафедра ТБ та Р
Керівники кваліфікаційної роботи бакалавра:
К.т.н. доц. кафедри ТБ та Р Ліганенко М. Г.
К.т.н. доц. кафедри ТБ та Р Трішин Ф. А.

Поняття екологічного туризму.

Екологічний туризм – це форма туризму, яка покликана зберігати природу та принципи сталого розвитку. Вона орієнтована на збереження дикої природи, зниження впливу людей на довкілля та насолоду від природи в її первісному вигляді. Екологічні тури включають в себе такі види відпочинку, як еко-трекінг, еко-кемпінг, еко-тури, еко-спостереження за дикою природою, водні екскурсії та інші.

Екологічний туризм, також відомий як екотуризм або екотуризм, є формою туризму, яка спрямована на збереження природи, культурної спадщини та сталий розвиток місцевих громад. Цей вид туризму наголошує на взаємодії відвідувача з природою, екологічно відповідальному ставленні та місцевих культурних цінностях

Проблематика розвитку екологічного туризму.

Розвиток екотуризму хоч і є «новим» видом туризму, але передбачає за собою ряд проблем, таких як:

1. Планування туристичної діяльності на природних територіях. Хоча екотуризм і передбачає за собою діяльність людини на природній території, проте ми торкнемося того, що, на жаль, навіть екологічна діяльність людей, хоч і з меншим негативним впливом, все одно погано впливає на довкілля;
2. Переробка та видалення відходів, які пов'язані з людською діяльністю, що можуть призвести до забруднення повітря, води, ґрунту;
3. Екологічна освіта подорожуючих являється важливою частиною, про яку організатори туру не повинні забувати та проінформувати туристів, як варто себе поводити у місцевості, які мають бути правилами поведінки;
4. Навантаження на природні об'єкти. З часом, коли екотуризм домігся більшого розвитку, то проблемою починає ставати перенавантаження на природних об'єктах з великим напливом туристів та може знижуватися якість туристичних територій.

SWOT-аналіз українського та міжнародного досвіду у розвитку екологічного туризму.

Міжнародний досвід:

Сильні сторони:

1. Підвищення усвідомленості про значення охорони природи та збереження біорізноманіття.
2. Створення нових можливостей для розвитку економіки та збільшення доходів населення в екологічно чистих регіонах.
3. Збільшення відвідування природних заповідників, національних парків та інших територій з високим природоохоронним статусом.
4. Залучення інвестицій у розвиток інфраструктури та охорону природи.
5. Розвиток нових форм туризму, що сприяють збереженню дикої природи та екосистем.

Слабкі сторони:

1. Перевантаження екологічно чутливих територій через збільшення туристичного потоку.
2. Руїнування природних екосистем та знищення біорізноманіття внаслідок недбального поводження туристів та відвідувачів.
3. Висока вартість екотуризму для більшості людей, що обмежує доступність цієї форми туризму.
4. Відсутність ефективної системи моніторингу та контролю за розвитком екотуризму.
5. Залежність від кліматичних умов та природних катастроф, що може призвести до зниження популярності екотуризму.

Можливості:

1. Розвиток нових форм екотуризму, таких як екофестивалі та екоподорожі;
2. Підвищення якості екотуристичних послуг завдяки збільшенню кількості сертифікованих екотуристичних компаній;
3. Розвиток транспортної інфраструктури для зменшення впливу туризму на навколишнє середовище;
4. Підтримка місцевих ініціатив та розвитку місцевої економіки.

Загрози:

1. Зростання кількості туристів може привести до збільшення відходів та негативного впливу на природне середовище;
 2. Негативний вплив туристів на довкілля та культурні цінності регіону;
 3. Зміна клімату та екологічних умов в деяких регіонах;
 4. Вплив масового туризму на екосистеми та природні ресурси.
-

Український досвід:

Сильні сторони:

1. Природні багатства: Україна має багату природну спадщину, таку як Карпати, Кримські гори, Дніпро та Чорне море, що приваблює туристів з усього світу;
2. Культурна спадщина: Україна має багату історію та культуру, що створює можливості для культурно-екологічних турів;
3. Розвинута інфраструктура: В Україні розвинена мережа готелів, ресторанів та інших туристичних послуг, що сприяє розвитку екотуризму;
4. Потенційність розвитку: Зараз екотуризм в Україні розвивається дуже повільно, що вказує на потенційні можливості розвитку цієї сфери.

Слабкі сторони:

1. Недостатній рівень інформованості: Більшість туристів не знають про можливості екотуризму в Україні та не мають досвіду з такого роду туризмом;
2. Недостатня увага до екологічних аспектів: Більшість туристичних підприємств не звертає достатню увагу на збереження природи та зменшення негативного впливу на довкілля;
3. Необхідність розвитку інфраструктури: Деякі регіони України мають погану інфраструктуру для туризму, що створює перешкоди для розвитку екотуризму;
4. Економічні труднощі: Екотуризм в Україні є досить дорогим видом туризму для більшості туристів, що може зменшувати його привабливість.

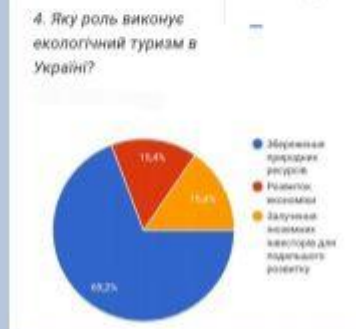
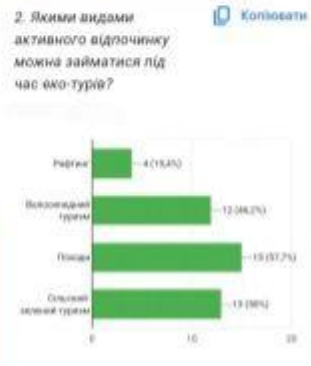
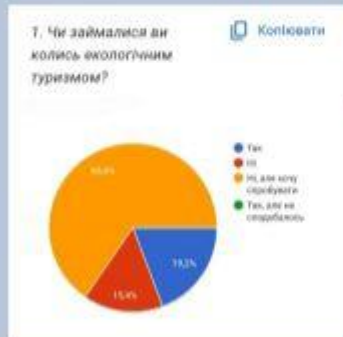
Можливості:

1. Розвиток екотуризму може стати новим джерелом доходу для малої і середньої підприємницької діяльності та сприяти розвитку регіонів;
2. Використання екотуризму як інструменту збереження природних ресурсів та біорізноманіття;
3. Розвиток екотуризму може сприяти залученню іноземних інвестицій в туристичну інфраструктуру.

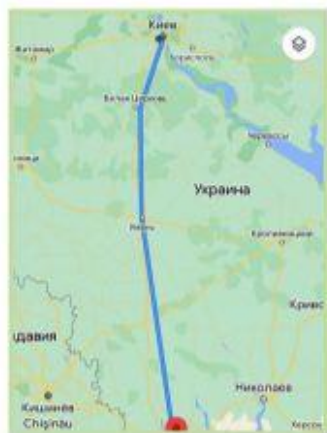
Загрози:

1. Негативний вплив масового туризму на навколишнє середовище та забруднення природних ресурсів;
 2. Конкуренція з інших країн, які також пропонують екотуризм;
 3. Необхідність великих інвестицій у розвиток екотуризму та його інфраструктури;
 4. Вплив російської агресії.
-

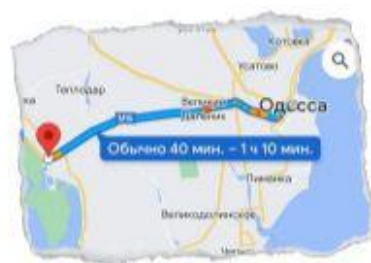
Було проведено опитування серед українського населення аби дізнатися їхню думку щодо привабливості екологічного туризму в Україні та отримали такі показники:

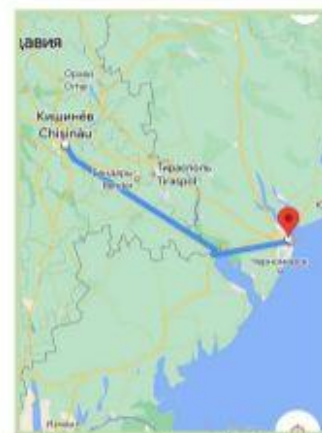
Маршрут туру.

Маршрут Київ-Одеса

Маршрут Одеса-Маяки

Маршрут Кишинів-Одеса

Розробка та просування еко-туру.

Розробка та організація екологічного туру буде до Нижньодністровського національного природного парку, який розташований у межах Білгород-Дністровського та Одеського районів Одеської області та має назву «Казкова природа».

Програма туру:

- Дата подорожі: 06.06.2023-11.06.2023; 17.06.2023-22.06.2023;
- Тривалість (кількість днів): 4 дні;
- Основний маршрут: Київ (Кишинів)-Одеса-Маяки-
Нижньодніпровський національний природний парк-Маяки-
Одеса-Київ (Кишинів);
- Місце збору групи: м. Київ, залізничний вокзал; м. Кишинів,
автовокзал «Північний»;
- Місце завершення програми туру: м. Київ, залізничний
вокзал; м. Кишинів, автовокзал «Північний».

Перший день:

Виїзд до міста Одеси до міста Києва відбувається вночі (21:17) потягом 105К Чорноморський 06.06.2023 року.

Виїзд із міста Кишинів до міста Одеси автобусом відбувається вночі (17.06.2023) о 01:30. Приїзд до автовокзалу «Старосінний» міста Одеси вранці (17.06.2023) о 06:00. Для іноземних туристів буде така сама програма туру, як розписано нижче.

Прибуття на залізничний вокзал міста Одеси приблизно о 06:15 ранку. Автобус Одеса-Маяки в 14:30, тому у туристів буде кілька годин погуляти у центрі міста та купити сувеніри.

Прибуття до населеного пункту Маяки в 15:20. Заселення до готелю «Mayami Club» 3*. Вечеря в ресторані готелю та відпочинок.

Другий день (08.06.2023):

08:00 – підйом

09:30 – 10:30 – сніданок

11:00 – 14:00 – риболовля на Дністрі,
прокат снаряження (вудки, снасті та
наживка) від 20 до 100 гривень

15:00 – вільний час

16:00 – 17:30 – спостереження за
приготуванням улову (кухарі готують
зловлену рибу для туристів) та вечеря.

18:30 – вільний час, відпочинок.

Третій день (09.06.2023):

08:00 – підйом

09:00 – 10:30 – сніданок

11:00 – 14:00 – катання на велосипедах по парку, милування його красою, подивитися на мешканців парку, які там проживають, влаштувати спостереження за птахами (інакше birdwatching), проїхатися спеціальною екологічною стежкою «Дністровія»

15:00 – 16:00 – обід в ресторані

17:00 – 18:30 – відвідування басейну чи лазні на території готелю

19:00 – 20:00 – вечеря та відпочинок

Четвертий день (10.06.2023):

08:00 – підйом

09:00 – 10:30 – сніданок

11:30 – 15:30 – водна прогулянка на

катері на річці Дністер, Біле

Озеро, спостереження за

рожевими пеліканами та

білосніжним лататтям.

16:00 – 17:00 – вільний час (можна

прогулятися територією біля

готеля або відпочити в ньому)

18:00 – 19:00 – вечеря та

відпочинок.

П'ятий день (11.06.2023):

06:30 – підйом, сніданок

08:25 – 09:20 – виїзд із с. Маяки до міста Одеси

10:00 – 19:00 – вільний час (прогулянка містом Одеса, мати із собою до 1000 гривень на обід та вечерю в закладах харчування, та на сувеніри)

21:32 – 06:52 – виїзд до міста Києва потягом 106Ш Чорноморець із залізничного вокзалу міста Одеси, кінець програми туру. Виїзд до міста Кишинів автобусом з автовокзалу «Старосінний» міста Одеси о 18:20 (22.06.2023). Прибуття до автовокзалу «Північний» міста Кишинів о 22:55 (22.06.2023).

Вартість послуг.

Вартість туру на 1 людину - 12 826 гривень.

Вартість туру на групу з 8-ми людей - 102 608 гривень.

Отриманий прибуток туристичної компанії від українських туристів - 28 077,7 гривень.

Вартість туру на 1 людину - 12 600 гривень.

Вартість туру на групу з 8-ми людей - 100 800 гривень.

Отриманий прибуток туристичної компанії від іноземних туристів - 27 550 гривень.

Просування туристичного продукту - це кінцевий етап перед тим, як його почнуть купувати клієнти. Але для того, щоб його продати, продукт має бути прорекламований.

Просування туру "Казкова природа" може відбуватися різноманітними варіантами:

- реклама у медіа-ресурсах, такі як Instagram, Telegram, Facebook, Tik-Tok, тощо;
- рекламні буклети, стенди;
- туристичні заходи (фестивалі, презентації, виставки) як на внутрішньому українському ринку так і на зовнішньому (міжнародному) ринку.

В Україні еко-туризм вважається новим видом туризму, тому він ще не на такому високому рівні розвитку, як це можна побачити в інших країнах.

Для його подальшого та кращого розвитку треба передивитися усі існуючі проблеми, які заважають, такі як відходи, які приводять до забруднення навколишнього середовища, планування туристичної діяльності на територіях, бо навіть перезавантаження дуже сильно впливає на середовище, недостатня екологічна освіта серед подорожуючих.

Дякую за увагу!